

περιφερειακό παρατηρητήριο
κοινωνικής ένταξης
περιφέρειας κρήτης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
REGION OF CRETE

ΕΡΕΥΝΕΣ

Καταγραφή αναγκών στις
Κοινωνικές υπηρεσίες των Δήμων
της Περιφέρειας Κρήτης 2021-2023

07/2026

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Copyright © ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Περιφέρεια Κρήτης
Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης
Μάρκου Μουσούρου 15, 71201, Ηράκλειο
Τ: +30 2813410110, -111, -133
www.socialobservatory.crete.gov.gr

Η παρούσα έρευνα υλοποιήθηκε στο πλαίσιο της πράξης, «Στήριξη της Λειτουργίας Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης στην Περιφέρεια Κρήτης», του Προγράμματος «Κρήτη», του ΕΣΠΑ 2021-2027, η οποία χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ+) και από εθνικούς πόρους.

Απαγορεύεται η με οποιοδήποτε τρόπο αναδημοσίευση του κειμένου (όλου ή και μέρος αυτού), χωρίς άδεια ή σχετική παραπομπή & αναφορά της πηγής.

Πίνακας Περιεχομένων

1. Εισαγωγή	4
2. Ανθρώπινο Δυναμικό	6
2.1 Υφιστάμενο Προσωπικό	6
2.2 Ανάγκες σε ανθρώπινο Δυναμικό	13
2.3 Κατάρτιση Προσωπικού	22
3. Χαρτογράφηση Αναγκών	29
3.1 Στεγαστικές – Κτηριακές ανάγκες	29
4. Πρόσθετες ανάγκες	33
5. Κύρια συμπεράσματα	37
6. Η εξέλιξη των αναγκών από την περίοδο 2018–2020 στην περίοδο 2021–2023	40

Πίνακας Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1: Κατανομή εργαζομένων στις Κοινωνικές Υπηρεσίες και δομές των Δήμων της Περιφέρειας Κρήτης	7
Διάγραμμα 2: Κατανομή Εργαζομένων ανά Ειδικότητα στις Κοινωνικές Υπηρεσίες των Δήμων της Περιφέρειας Κρήτης	9
Διάγραμμα 3: Καθεστώς απασχόλησης εργαζομένων στις δομές και τα προγράμματα των Δήμων	10
Διάγραμμα 4: Καθεστώς απασχόλησης εργαζομένων στις δομές και τα προγράμματα των Δήμων ανά Δήμο	12
Διάγραμμα 5: Ανάγκες σε Ανθρώπινο Δυναμικό ανά Δήμο	15
Διάγραμμα 6: Αναλογία ζητούμενου προς υφιστάμενο προσωπικό ανά Δήμο	17
Διάγραμμα 7: Ανάγκες σε ανθρώπινο Δυναμικό ανά Ειδικότητα	19
Διάγραμμα 8: Αναλογία ζητούμενου προς υφιστάμενο προσωπικό ανά ειδικότητα	21
Διάγραμμα 9: Ανάγκη για κατάρτιση προσωπικού ανά Δήμο	22
Διάγραμμα 10: Ανάγκη κατάρτισης σε ζητήματα ψυχολογίας ωφελούμενων ανά Δήμο	23
Διάγραμμα 11: Ανάγκη κατάρτισης σε ζητήματα τεχνικών γνώσεων και δεξιοτήτων ανά Δήμο	24
Διάγραμμα 12: Ανάγκη κατάρτισης σε διοικητικές και προσωπικές δεξιότητες ανά Δήμο	25
Διάγραμμα 13: Ανάγκη κατάρτισης σε Νομικά ζητήματα ανά Δήμο	26
Διάγραμμα 14: Ανάγκη κατάρτισης σχετικά με την χρήση Η/Υ ανά Δήμο	27
Διάγραμμα 15: Ανάγκη κατάρτισης σχετικά με την εκμάθηση ξένων γλωσσών ανά Δήμο	28
Διάγραμμα 16: Ύπαρξη υλικοτεχνικών αναγκών ανά Δήμο	30
Διάγραμμα 17: Ύπαρξη στεγαστικών αναγκών ανά Δήμο	31
Διάγραμμα 18: Ύπαρξη αναγκών σε εξοπλισμό ανά Δήμο	32

1. Εισαγωγή

Η παρούσα έκθεση επικεντρώνεται στη συστηματική αποτύπωση και ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης των κοινωνικών υπηρεσιών και δομών των Δήμων της Περιφέρειας Κρήτης για την περίοδο 2021–2023. Παράλληλα, όπου τα διαθέσιμα στοιχεία το επιτρέπουν, πραγματοποιείται σύγκριση με την προηγούμενη περίοδο 2018–2020, με στόχο την ανάδειξη της εξέλιξης, των μεταβολών και των διαχρονικών προβλημάτων στη λειτουργία των κοινωνικών υπηρεσιών.

Τα στοιχεία αντλούνται από τη «Χαρτογράφηση Κοινωνικών Υπηρεσιών και Δομών των Δήμων στην Περιφέρεια Κρήτης» και συλλέχθηκαν μέσω της συμπλήρωσης ερωτηματολογίων από τις αρμόδιες κοινωνικές υπηρεσίες και δομές των Δήμων. Στόχος της έκθεσης είναι η ανάδειξη των βασικών αναγκών, ελλείψεων και προκλήσεων που καταγράφονται σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

Η ανάλυση εστιάζει σε ζητήματα ανθρώπινου δυναμικού, κατάρτισης του προσωπικού, στεγαστικών και υλικοτεχνικών υποδομών, αναγκών σε εξοπλισμό, καθώς και σε πρόσθετα λειτουργικά, οργανωτικά και θεσμικά ζητήματα που ανέδειξαν οι ίδιες οι υπηρεσίες. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη χωρική κατανομή της στελέχωσης, στις δηλωμένες ανάγκες ενίσχυσης, στην επάρκεια των υποδομών και στα εμπόδια που επηρεάζουν την καθημερινή λειτουργία των κοινωνικών υπηρεσιών.

Με βάση τα διαθέσιμα δεδομένα, επιχειρείται μια συνολική αποτίμηση της υφιστάμενης κατάστασης και της εξέλιξής της σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο. Παράλληλα, τα

στοιχεία συμβάλλουν στην αποτύπωση της δυναμικής, της επιχειρησιακής ικανότητας και του βαθμού ετοιμότητας των υπηρεσιών κοινωνικής ένταξης, οι οποίες καλούνται να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στην αποτελεσματική εφαρμογή της Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη και την Καταπολέμηση της Φτώχειας στην Περιφέρεια Κρήτης.

Η αποτίμηση αυτή μπορεί, συνεπώς, να αποτελέσει χρήσιμο εργαλείο τεκμηρίωσης, παρακολούθησης και στρατηγικού σχεδιασμού για την ενίσχυση των τοπικών κοινωνικών πολιτικών, τη βελτίωση της λειτουργίας των κοινωνικών υπηρεσιών και δομών και την προώθηση της κοινωνικής ένταξης και συνοχής στην Περιφέρεια Κρήτης.

2. Ανθρώπινο Δυναμικό

2.1 Υφιστάμενο Προσωπικό

Στην ενότητα αυτή διερευνούμε την στελέχωση των κοινωνικών υπηρεσιών και των προγραμμάτων των Δήμων με στόχο να αποκαλύψουμε τις ανάγκες σε έμψυχο δυναμικό τόσο σε επίπεδο αριθμών, δηλαδή να αποκαλύψουμε πόσα άτομα χρειάζεται για να στελεχωθούν οι υπηρεσίες, αλλά και σε επίπεδο ειδικοτήτων, δηλαδή ποιοι επαγγελματίες θα πρέπει να προσληφθούν ώστε να γίνει αποδοτικότερο το έργο των Δήμων.

Ξεκινώντας με το υφιστάμενο προσωπικό θα πρέπει να αναφέρουμε ότι συνολικά σε όλες τις δομές και τα προγράμματα των δήμων εργάζονται συνολικά 1.328 άτομα. Ξεκινώντας με την κατανομή τους ανά Δήμο σύμφωνα με το Διάγραμμα 1 παρατηρούμε ότι η κατανομή του προσωπικού στις κοινωνικές υπηρεσίες φαίνεται να ακολουθεί ένα σχετικά προβλέψιμο μοτίβο: όσο μεγαλύτερος πληθυσμιακά είναι ένας δήμος, τόσο υψηλότερο ποσοστό ανθρώπινου δυναμικού συγκεντρώνει. Οι μεγάλοι αστικοί δήμοι απορροφούν το μεγαλύτερο μέρος της στελέχωσης, ενώ οι μικρότεροι και πιο απομακρυσμένοι δήμοι παραμένουν με εμφανώς περιορισμένους ανθρώπινους πόρους.

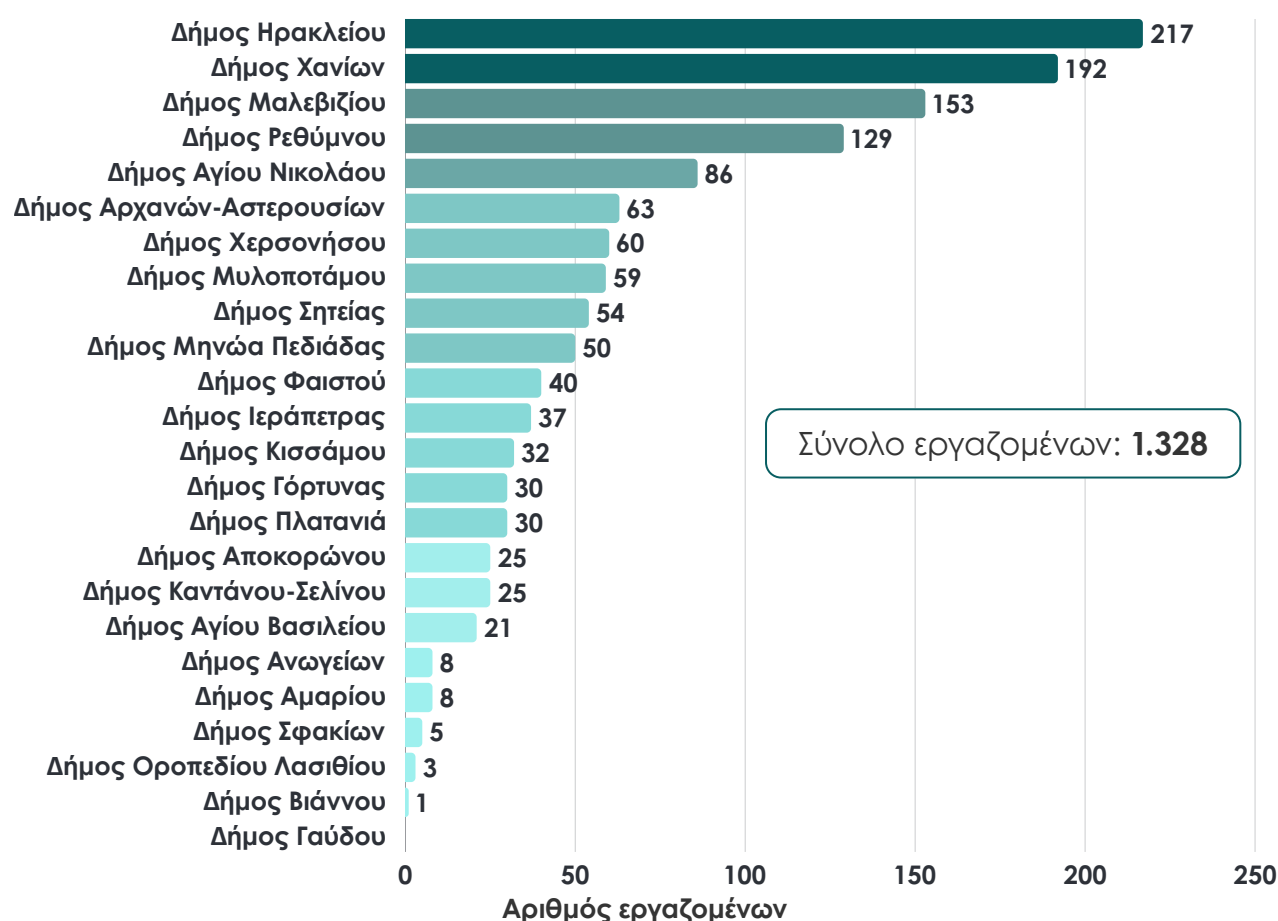
Ειδικότερα, ο Δήμος Ηρακλείου συγκεντρώνει το υψηλότερο ποσοστό εργαζομένων στις κοινωνικές υπηρεσίες, με 16,3% του συνόλου, γεγονός που επιβεβαιώνει τον κεντρικό του ρόλο ως μεγαλύτερου αστικού και διοικητικού κέντρου της Κρήτης. Ακολουθούν οι Δήμοι Χανίων με 14,5%, Μαλεβιζίου με 11,5% και Ρεθύμνου με 9,7%. Συνολικά, οι τέσσερις αυτοί δήμοι αντιπροσωπεύουν πάνω από το μισό του ανθρώπινου δυναμικού των κοινωνικών υπηρεσιών στην Περιφέρεια Κρήτης, στοιχείο που αναδεικνύει την έντονη συγκέντρωση προσωπικού σε συγκεκριμένους δήμους.

Σε δεύτερο επίπεδο, καταγράφονται δήμοι με μεσαία συμμετοχή, όπως ο Άγιος Νικόλαος με 6,5%, οι Αρχάνες-Αστερούσια με 4,7%, η Χερσόνησος και ο Μυλοπόταμος με 4,5% αντίστοιχα, καθώς και η Σητεία με 4,1%. Αντίθετα, μικρότεροι, ορεινοί, απομακρυσμένοι ή νησιωτικοί δήμοι εμφανίζουν πολύ

χαμηλά ποσοστά, κάτω του 2%, όπως ο Αποκόρωνας, η Κάντανος, ο Άγιος Βασίλειος, τα Ανώγεια, το Αμάρι, τα Σφακιά, το Οροπέδιο Λασιθίου, η Βιάννος και η Γαύδος. Η διαφοροποίηση αυτή δείχνει ότι η στελέχωση δεν κατανέμεται ισόρροπα στον χώρο, αλλά ακολουθεί κυρίως τη δημογραφική και διοικητική βαρύτητα κάθε δήμου.

Η εικόνα αυτή αναδεικνύει μια άνιση γεωγραφική κατανομή, όπου η στελέχωση φαίνεται να «ακολουθεί τον πληθυσμό», αλλά όχι απαραίτητα τις πραγματικές κοινωνικές ανάγκες κάθε περιοχής. Με άλλα λόγια, οι δήμοι με μικρότερο πληθυσμιακό μέγεθος κινδυνεύουν να μένουν στο περιθώριο της κοινωνικής πολιτικής, παρότι συχνά αντιμετωπίζουν σύνθετες ανάγκες λόγω απόστασης, γήρανσης, φτώχειας ή περιορισμένης πρόσβασης σε υπηρεσίες.

Διάγραμμα 1 Κατανομή εργαζομένων στις Κοινωνικές Υπηρεσίες και δομές των Δήμων της Περιφέρειας Κρήτης

Πηγή: Χαρτογράφηση κοινωνικών υπηρεσιών και δομών των Δήμων στην Περιφέρεια Κρήτης

Η κατανομή των εργαζομένων ανά ειδικότητα στις κοινωνικές υπηρεσίες της Περιφέρειας Κρήτης αναδεικνύει μια σαφή συγκέντρωση σε βασικές λειτουργικές ειδικότητες, οι οποίες συνδέονται κυρίως με την καθημερινή λειτουργία των δομών, τη φροντίδα παιδιών και την κοινωνική υποστήριξη. Το ανθρώπινο δυναμικό φαίνεται να οργανώνεται γύρω από τις άμεσες ανάγκες λειτουργίας των υπηρεσιών, ενώ πιο εξειδικευμένες επιστημονικές και θεραπευτικές ειδικότητες εμφανίζονται με χαμηλότερη συμμετοχή.

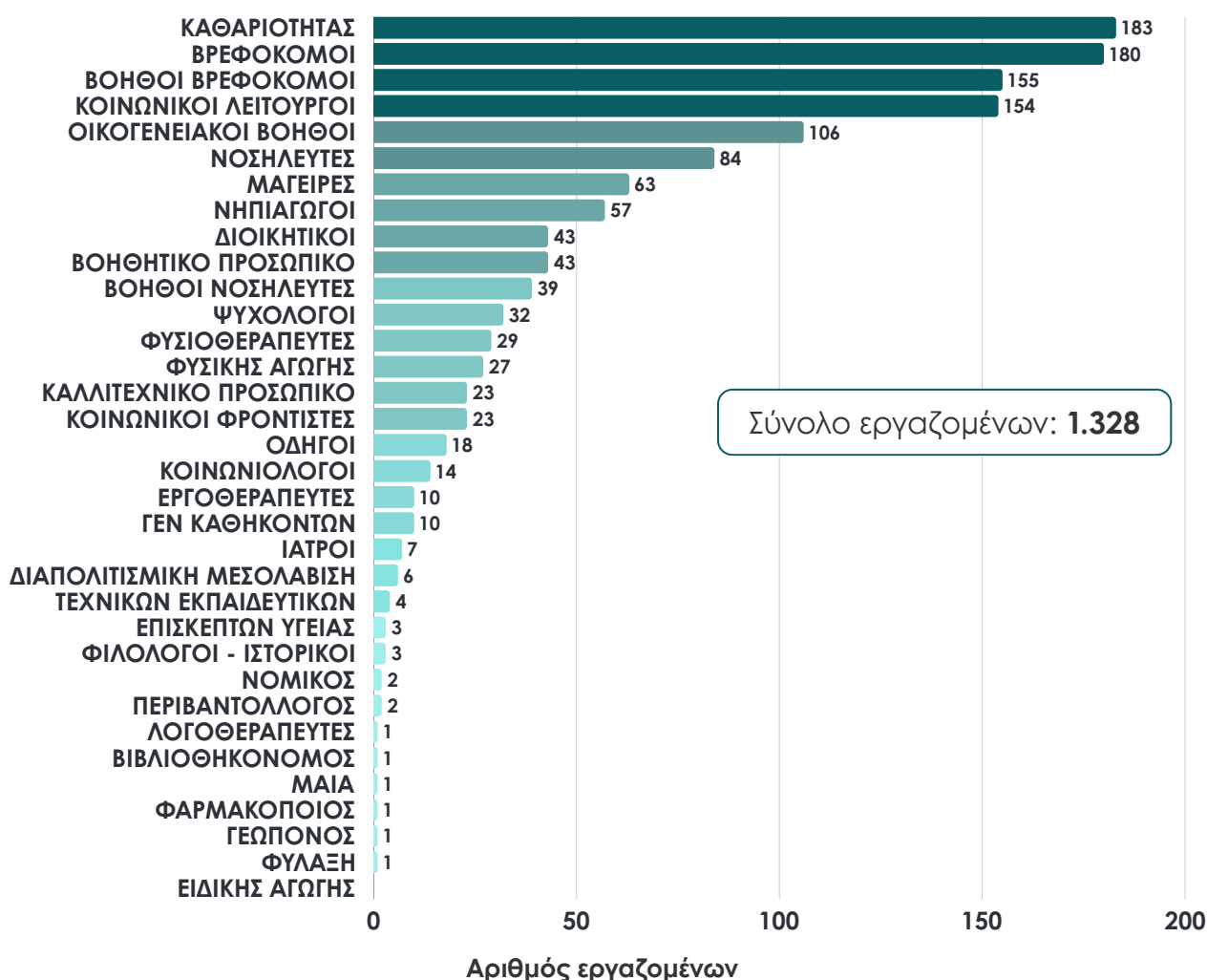
Ειδικότερα, η ειδικότητα της καθαριότητας συγκεντρώνει το υψηλότερο ποσοστό, με 13,8% του συνόλου, ακολουθούμενη από τους βρεφοκόμους με 13,6%, τους βοηθούς βρεφοκόμους με 11,7% και τους κοινωνικούς λειτουργούς με 11,6%. Συνολικά, οι τέσσερις αυτές ειδικότητες αντιπροσωπεύουν το 50,8% του συνολικού προσωπικού, γεγονός που δείχνει ότι πάνω από το μισό ανθρώπινο δυναμικό συγκεντρώνεται σε έναν περιορισμένο αριθμό ειδικοτήτων.

Σε δεύτερο επίπεδο καταγράφονται ειδικότητες με σημαντική αλλά χαμηλότερη παρουσία, όπως οι οικογενειακοί βοηθοί με 8%, οι νοσηλεύτές με 6,3%, οι μάγειρες με 4,7% και οι νηπιαγωγοί με 4,3%. Ακολουθούν οι διοικητικοί και το βοηθητικό προσωπικό με 3,2% αντίστοιχα, ενώ ειδικότητες όπως οι βοηθοί νοσηλεύτές, οι ψυχολόγοι, οι φυσιοθεραπευτές και οι εργαζόμενοι φυσικής αγωγής κινούνται σε χαμηλότερα ποσοστά, κάτω του 3%.

Ιδιαίτερη σημασία έχει το γεγονός ότι δεν καταγράφεται καθόλου προσωπικό ειδικής αγωγής, δηλαδή εργαζόμενοι που να απευθύνονται εξειδικευμένα στη φροντίδα και υποστήριξη παιδιών ΑμεΑ. Η απουσία αυτή αποτελεί ένα κρίσιμο εύρημα, καθώς αναδεικνύει κενό σε έναν ιδιαίτερα ευαίσθητο τομέα κοινωνικής φροντίδας, όπου οι ανάγκες δεν μπορούν να καλυφθούν μόνο από γενικές ή υποστηρικτικές ειδικότητες.

Η συνολική εικόνα δείχνει ότι η στελέχωση των κοινωνικών υπηρεσιών καλύπτει κυρίως τις βασικές ανάγκες λειτουργίας των δομών, αλλά εμφανίζει περιορισμένη εξειδίκευση σε πεδία αυξημένης κοινωνικής ευαλωτότητας. Με άλλα λόγια, το προσωπικό φαίνεται να στηρίζει την καθημερινή λειτουργία του συστήματος, χωρίς όμως να αποτυπώνεται επαρκής παρουσία ειδικοτήτων που είναι αναγκαίες για πιο σύνθετες, εξατομικευμένες και ευαίσθητες παρεμβάσεις.

Διάγραμμα 2 Κατανομή Εργαζομένων ανά Ειδικότητα στις Κοινωνικές Υπηρεσίες των Δήμων της Περιφέρειας Κρήτης

Πηγή: Χαρτογράφηση κοινωνικών υπηρεσιών και δομών των Δήμων στην Περιφέρεια Κρήτης

Η κατανομή των εργαζομένων στις κοινωνικές υπηρεσίες και δομές των δήμων της Περιφέρειας Κρήτης, με βάση το καθεστώς απασχόλησης, αναδεικνύει μια έντονη εξάρτηση από εργασία που βασίζεται σε συμβάσεις. Το μεγαλύτερο ποσοστό αφορά εργαζόμενους ΙΔΟΧ, οι οποίοι αντιστοιχούν στο 50,5% του συνόλου. Το στοιχείο αυτό δείχνει ότι πάνω από το μισό ανθρώπινο δυναμικό των κοινωνικών υπηρεσιών απασχολείται με συμβάσεις ορισμένου χρόνου.

Οι μόνιμοι εργαζόμενοι αποτελούν το 32,2% του συνόλου, ποσοστό σημαντικό αλλά αισθητά χαμηλότερο από αυτό των ΙΔΟΧ. Ακολουθούν οι εργαζόμενοι ΙΔΑΧ με 12,6%, ενώ η κατηγορία «Άλλο» αντιστοιχεί στο 4,8%.

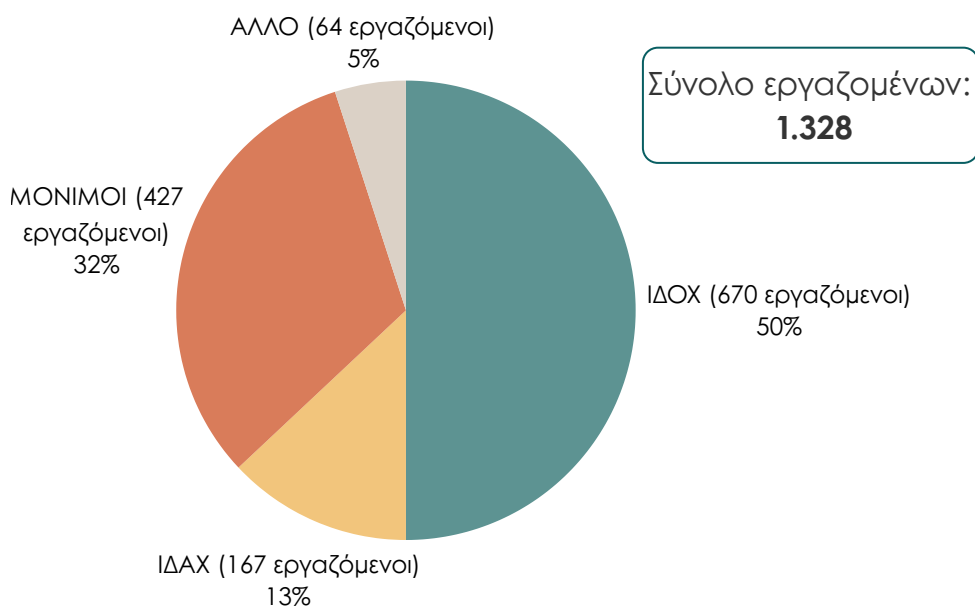

Συνολικά, η εικόνα δείχνει ότι το σταθερό προσωπικό δεν αποτελεί την πλειονότητα της στελέχωσης, γεγονός που δημιουργεί ερωτήματα για τη συνέχεια, τη θεσμική μνήμη και τη μακροπρόθεσμη επάρκεια των κοινωνικών υπηρεσιών.

Η υπεροχή των ΙΔΟΧ αποτυπώνει ένα μοντέλο στελέχωσης που καλύπτει μεν άμεσες και λειτουργικές ανάγκες, αλλά στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό σε προσωρινές εργασιακές σχέσεις. Αυτό μπορεί να επηρεάζει τη σταθερότητα των δομών, τη διατήρηση έμπειρου προσωπικού και την ποιότητα της σχέσης με τους ωφελούμενους, ιδιαίτερα σε υπηρεσίες που απαιτούν συνέχεια, εμπιστοσύνη και συστηματική κοινωνική παρακολούθηση.

Συνεπώς, το βασικό συμπέρασμα είναι ότι οι κοινωνικές υπηρεσίες των δήμων φαίνεται να λειτουργούν σε μεγάλο βαθμό πάνω σε ένα εύθραυστο εργασιακό υπόβαθρο. Η ενίσχυση της μόνιμης και σταθερής στελέχωσης δεν αποτελεί απλώς διοικητικό ζήτημα, αλλά κρίσιμη προϋπόθεση για την ανθεκτικότητα, τη συνέχεια και την αποτελεσματικότητα της τοπικής κοινωνικής πολιτικής.

Διάγραμμα 3 Καθεστώς απασχόλησης εργαζομένων στις δομές και τα προγράμματα των Δήμων

Πηγή: Χαρτογράφηση κοινωνικών υπηρεσιών και δομών των Δήμων στην Περιφέρεια Κρήτης

περιφερειακό παρατηρητήριο
κοινωνικής ένταξης
περιφέρειας κρήτης

Καταγραφή αναγκών στις Κοινωνικές υπηρεσίες των
Δήμων της Περιφέρειας Κρήτης 2021-2023
Ιούλιος, 2026

Το γράφημα 4 αποτυπώνει το καθεστώς απασχόλησης των εργαζομένων στις κοινωνικές υπηρεσίες και δομές των δήμων της Περιφέρειας Κρήτης και αναδεικνύει μια έντονη εξάρτηση από προσωπικό ορισμένου χρόνου. Σε συνολικό επίπεδο, οι εργαζόμενοι ΙΔΟΧ αποτελούν το 50,7% του συνόλου, οι μόνιμοι το 31,7%, οι ΙΔΑΧ το 12,7%, ενώ η κατηγορία «Άλλο» περιορίζεται στο 4,9%. Με άλλα λόγια, πάνω από το μισό ανθρώπινο δυναμικό των κοινωνικών υπηρεσιών στηρίζεται σε συμβάσεις προσωρινού χαρακτήρα.

Η εικόνα αυτή είναι ιδιαίτερα εμφανής σε δήμους όπως το Μαλεβίζι, τα Χανιά, ο Άγιος Νικόλαος, ο Πλατανιάς, ο Μυλοπόταμος, η Γόρτυνα και ο Αποκόρωνας, όπου οι εργαζόμενοι ΙΔΟΧ αποτελούν το μεγαλύτερο ή ένα πολύ σημαντικό μέρος της στελέχωσης. Το στοιχείο αυτό δείχνει ότι κρίσιμες κοινωνικές υπηρεσίες δεν στηρίζονται αποκλειστικά σε σταθερό και μόνιμο προσωπικό, αλλά σε μεγάλο βαθμό σε συμβασιούχους εργαζόμενους, γεγονός που μπορεί να επηρεάζει τη συνέχεια, τη θεσμική μνήμη και τη σταθερότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.

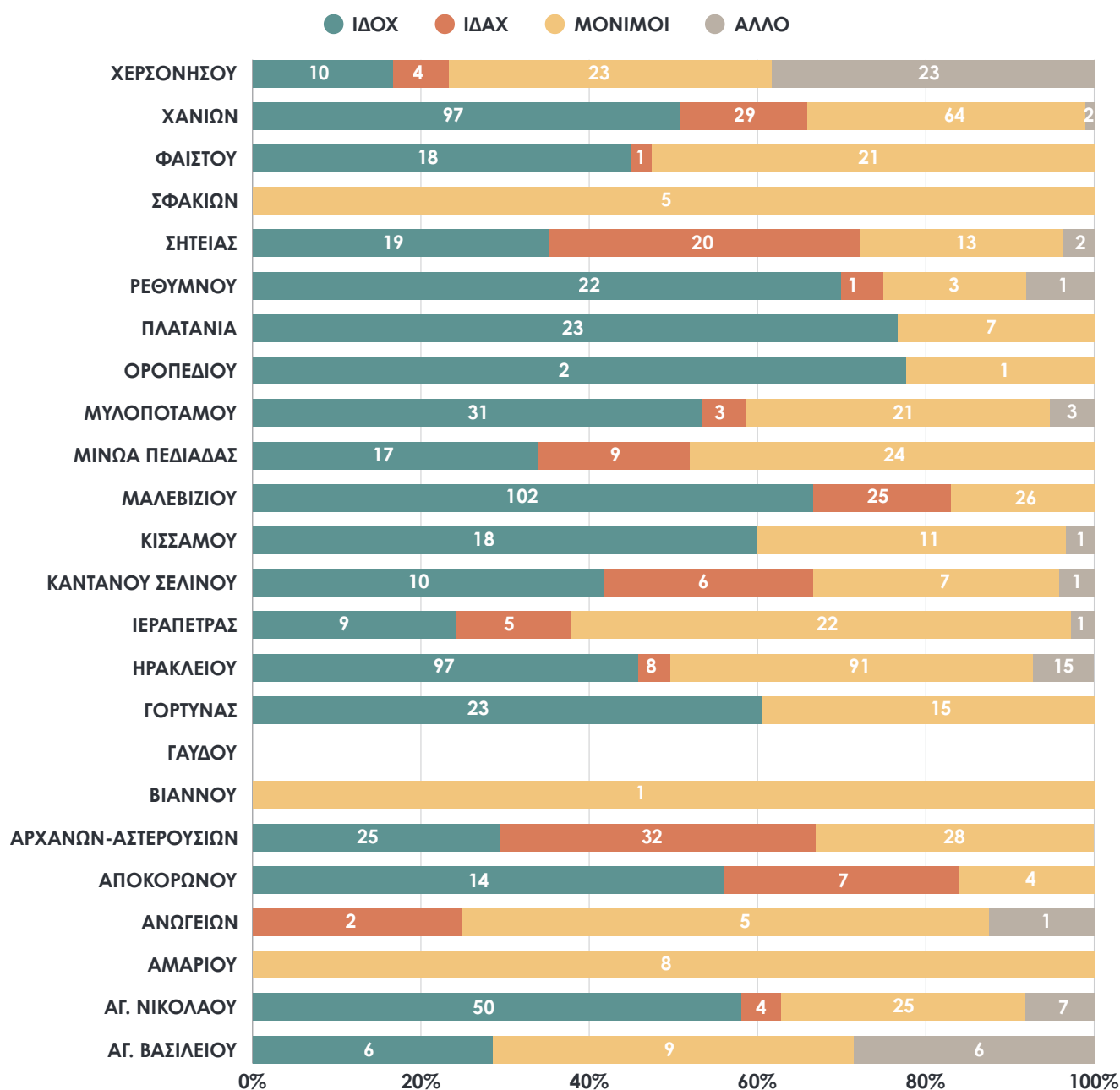
Παράλληλα, σε ορισμένους δήμους παρατηρείται ισχυρότερη παρουσία μόνιμου προσωπικού, όπως στη Φαιστό, την Ιεράπετρα, τη Μινώα Πεδιάδας, τα Ανώγεια, τον Άγιο Βασίλειο, καθώς και σε πολύ μικρούς δήμους όπως τα Σφακιά, η Βιάννος και το Αμάρι. Ωστόσο, ειδικά στους μικρούς δήμους, το υψηλό ποσοστό μόνιμων εργαζομένων δεν σημαίνει απαραίτητα επάρκεια στελέχωσης, καθώς συχνά αντιστοιχεί σε πολύ μικρό αριθμό εργαζομένων συνολικά.

Οι εργαζόμενοι ΙΔΑΧ εμφανίζονται πιο περιορισμένοι και άνισα κατανομημένοι, με μεγαλύτερη παρουσία σε δήμους όπως οι Αρχάνες-Αστερούσια, η Σητεία, τα Χανιά και το Μαλεβίζι. Αντίστοιχα, η κατηγορία «Άλλο» παραμένει γενικά χαμηλή, με εξαίρεση ορισμένους δήμους, όπως η Χερσόνησος, το Ηράκλειο, ο Άγιος Νικόλαος και ο Άγιος Βασίλειος, όπου εμφανίζει πιο ορατή συμμετοχή.

Συνολικά, η κατανομή δείχνει ότι οι κοινωνικές υπηρεσίες των δήμων λειτουργούν με ένα μικτό αλλά άνισο μοντέλο στελέχωσης. Η κυριαρχία των ΙΔΟΧ φανερώνει ένα σύστημα που καλύπτει άμεσες ανάγκες, αλλά παραμένει ευάλωτο ως προς τη διάρκεια και τη συνέχεια των παρεμβάσεων.

Για υπηρεσίες που απαιτούν σχέση εμπιστοσύνης με τους ωφελούμενους, συστηματική παρακολούθηση και μακροχρόνια κοινωνική υποστήριξη, η ενίσχυση της σταθερής στελέχωσης αποτελεί κρίσιμη προϋπόθεση και όχι απλώς διοικητική επιλογή.

Διάγραμμα 4 Καθεστώς απασχόλησης εργαζομένων στις δομές και τα προγράμματα των Δήμων ανά Δήμο

Πηγή: Χαρτογράφηση κοινωνικών υπηρεσιών και δομών των Δήμων στην Περιφέρεια Κρήτης

περιφερειακό παρατηρητήριο
κοινωνικής ένταξης
περιφέρειας κρήτης

Καταγραφή αναγκών στις Κοινωνικές υπηρεσίες των
Δήμων της Περιφέρειας Κρήτης 2021-2023
Ιούλιος, 2026

2.2 Ανάγκες σε ανθρώπινο Δυναμικό

Στην παρούσα ενότητα εξετάζονται οι ανάγκες σε ανθρώπινο δυναμικό, όπως καταγράφηκαν από τις κοινωνικές υπηρεσίες και δομές των δήμων της Περιφέρειας Κρήτης. Η αποτύπωση αυτή είναι κρίσιμη, καθώς συνδέεται με την ικανότητα των τοπικών υπηρεσιών να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στις κοινωνικές ανάγκες του πληθυσμού.

Από τα διαθέσιμα στοιχεία προκύπτει ότι όλοι οι δήμοι της Περιφέρειας Κρήτης δηλώνουν ανάγκη ενίσχυσης με επιπλέον προσωπικό. Η διαπίστωση αυτή δείχνει ότι η υποστελέχωση δεν αποτελεί μεμονωμένο πρόβλημα ορισμένων δήμων, αλλά κοινή πρόκληση για το σύνολο της Περιφέρειας.

Οι δήμοι επισημαίνουν ότι αρκετές κοινωνικές υπηρεσίες και δομές λειτουργούν με περιορισμένο ανθρώπινο δυναμικό, γεγονός που δυσχεραίνει την καθημερινή τους λειτουργία. Η έλλειψη προσωπικού επηρεάζει την ταχύτητα ανταπόκρισης στα αιτήματα των πολιτών, τη δυνατότητα συστηματικής παρακολούθησης των περιστατικών και, συνολικά, την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Σε περιφερειακό επίπεδο, η εκτιμώμενη ανάγκη ανέρχεται σε 469 επιπλέον εργαζόμενους. Το μέγεθος αυτό αναδεικνύει την ανάγκη ουσιαστικής ενίσχυσης της στελέχωσης, ώστε οι κοινωνικές υπηρεσίες και δομές των δήμων να μπορούν να ανταποκριθούν με μεγαλύτερη επάρκεια, συνέχεια και αποτελεσματικότητα στις αυξανόμενες κοινωνικές απαιτήσεις.

Η κατανομή των αναγκών σε πρόσθετο προσωπικό ανά δήμο δείχνει ότι το ζήτημα της υποστελέχωσης δεν εμφανίζεται με την ίδια ένταση σε όλη την Περιφέρεια Κρήτης. Αντίθετα, καταγράφονται σημαντικές διαφοροποιήσεις, με ορισμένους δήμους να συγκεντρώνουν πολύ υψηλότερες ανάγκες σε σχέση με τους υπόλοιπους.

Η μεγαλύτερη ανάγκη εντοπίζεται στον Δήμο Μαλεβιζίου, ο οποίος συγκεντρώνει το 32,4% των συνολικών αναγκών σε επιπλέον προσωπικό. Ακολουθούν ο Δήμος Ηρακλείου με 14,5%, ο Δήμος Χερσονήσου με 11,7% και

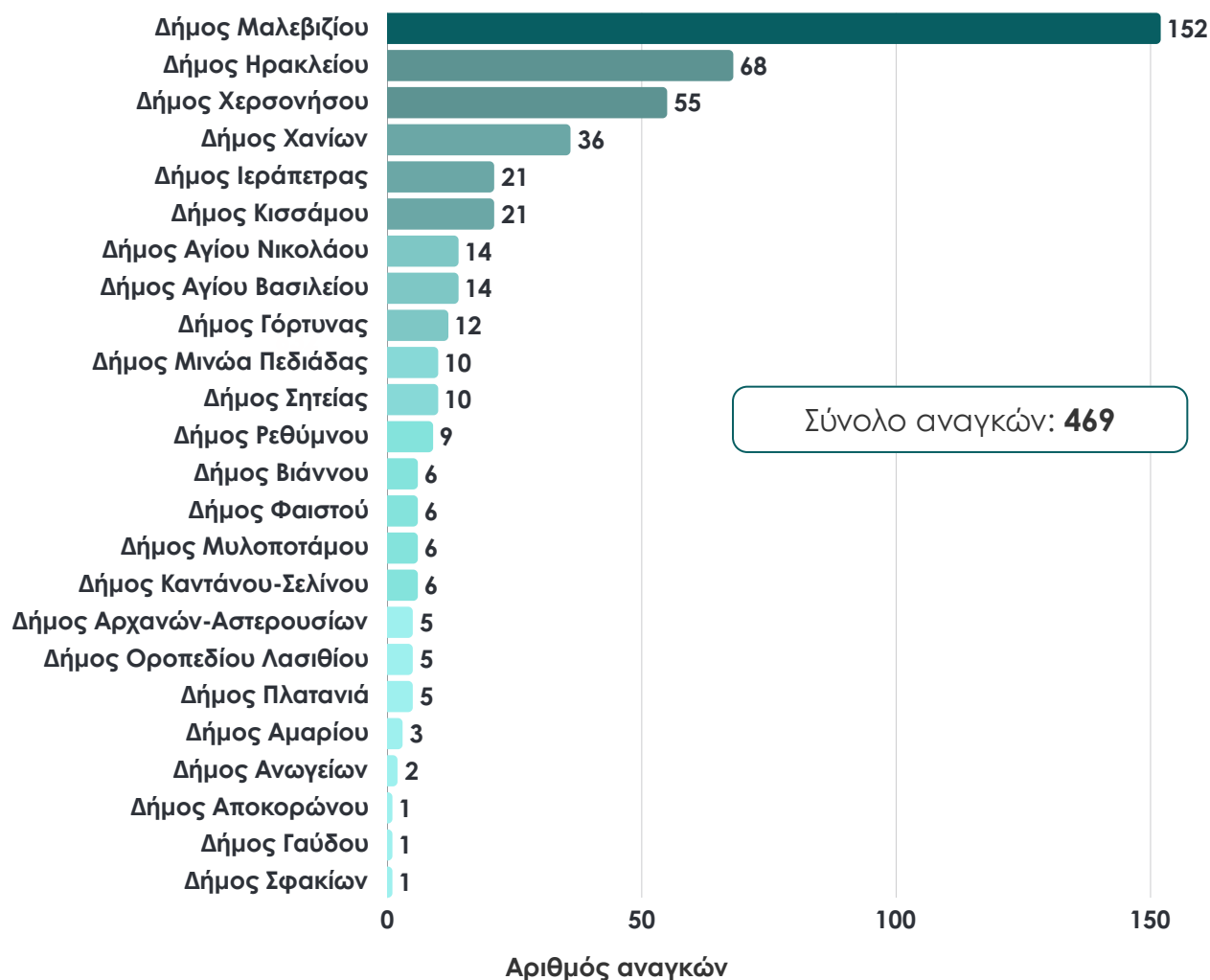
ο Δήμος Χανίων με 7,7%. Συνολικά, οι τέσσερις αυτοί δήμοι αντιπροσωπεύουν τα δύο τρίτα των συνολικών αναγκών, γεγονός που αναδεικνύει έντονη συγκέντρωση της πίεσης σε συγκεκριμένες περιοχές.

Σε μεσαίο επίπεδο αναγκών καταγράφονται οι Δήμοι Ιεράπετρας και Κισσάμου, με 4,5% αντίστοιχα, καθώς και οι Δήμοι Αγίου Νικολάου και Αγίου Βασιλείου, με 3,0% ο καθένας. Ακολουθούν η Γόρτυνα με 2,6%, η Μινώα Πεδιάδας και η Σητεία με 2,1%, ενώ το Ρέθυμνο εμφανίζει χαμηλότερη συμμετοχή, με 1,9% του συνόλου.

Οι υπόλοιποι δήμοι κινούνται σε χαμηλότερα ποσοστά, κάτω του 1,5%. Σε αυτή την κατηγορία περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η Βιάννος, η Φαιστός, ο Μυλοπόταμος, η Κάντανος-Σέλινο, οι Αρχάνες-Αστερούσια, το Οροπέδιο Λασιθίου, το Αμάρι και ο Πλατανιάς. Ακόμη χαμηλότερες ανάγκες δηλώνονται από τα Ανώγεια, τον Αποκόρωνα, τη Γαύδο και τα Σφακιά.

Η συνολική εικόνα δείχνει ότι οι ανάγκες ενίσχυσης δεν κατανέμονται ισόρροπα, αλλά εμφανίζουν σαφή συγκέντρωση σε δήμους με αυξημένο όγκο υπηρεσιών, πληθυσμιακή ή λειτουργική πίεση και μεγαλύτερη ζήτηση κοινωνικής φροντίδας.

Διάγραμμα 5 Ανάγκες σε Ανθρώπινο Δυναμικό ανά Δήμο

Πηγή: Χαρτογράφηση κοινωνικών υπηρεσιών και δομών των Δήμων στην Περιφέρεια Κρήτης

Το γράφημα παρουσιάζει την αναλογία του ζητούμενου επιπλέον προσωπικού προς το υφιστάμενο ανθρώπινο δυναμικό των κοινωνικών υπηρεσιών και δομών των δήμων της Περιφέρειας Κρήτης. Ο δείκτης αυτός αποτυπώνει το μέγεθος της ανάγκης στελέχωσης σε σχέση με τη σημερινή δυναμικότητα κάθε δήμου και όχι απλώς τον αριθμό των πρόσθετων θέσεων.

Σε επίπεδο Περιφέρειας, το ζητούμενο προσωπικό αντιστοιχεί στο 35,3% του υφιστάμενου. Αυτό σημαίνει ότι για κάθε 100 εργαζόμενους που υπηρετούν σήμερα, οι δήμοι εκτιμούν ότι απαιτούνται περίπου 35 επιπλέον.

Οι υψηλότερες αναλογίες καταγράφονται στη Βιάννο με 600,0% και στο Οροπέδιο Λασιθίου με 166,7%. Τα ποσοστά αυτά πρέπει να ερμηνεύονται με προσοχή, καθώς προκύπτουν από πολύ μικρή αρχική βάση προσωπικού. Παρ' όλα αυτά, αναδεικνύουν την ευαλωτότητα μικρών και απομακρυσμένων δήμων, όπου ακόμη και λίγες θέσεις μπορούν να είναι κρίσιμες για τη λειτουργία των υπηρεσιών.

Ιδιαίτερα αυξημένες ανάγκες εμφανίζονται επίσης στο Μαλεβίζι με 99,3% και στη Χερσόνησο με 91,7%, γεγονός που δείχνει ότι οι συγκεκριμένοι δήμοι ζητούν σχεδόν διπλασιασμό του υφιστάμενου προσωπικού τους. Υψηλές αναλογίες καταγράφονται ακόμη στον Άγιο Βασίλειο, το Αμάρι, την Κίσσαμο και την Ιεράπετρα, όπου το ζητούμενο προσωπικό υπερβαίνει το μισό της σημερινής στελέχωσης.

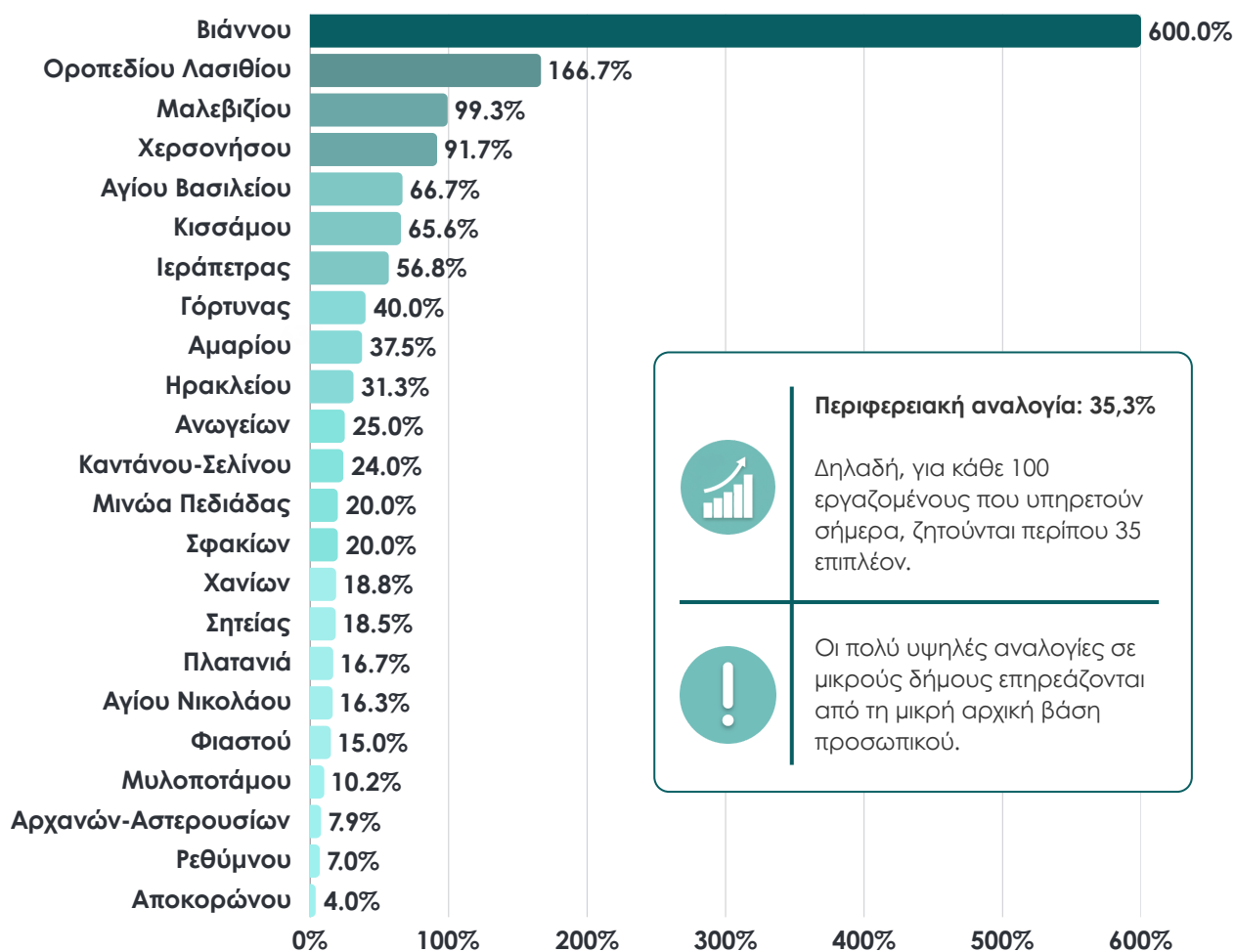
Αντίθετα, χαμηλότερες αναλογίες εμφανίζουν δήμοι όπως το Ρέθυμνο, οι Αρχάνες-Αστερούσια, ο Μυλοπόταμος, η Φαιστός, ο Άγιος Νικόλαος, τα Χανιά και το Ηράκλειο. Αυτό δεν σημαίνει απουσία αναγκών, αλλά ότι οι πρόσθετες θέσεις αντιστοιχούν σε μικρότερο ποσοστό του ήδη υπάρχοντος προσωπικού.

Ιδιαίτερη περίπτωση αποτελεί η Γαύδος, όπου η αναλογία δεν μπορεί να υπολογιστεί, καθώς δεν καταγράφεται υφιστάμενο προσωπικό, ενώ δηλώνεται ανάγκη για έναν εργαζόμενο.

Συνολικά, η εικόνα δείχνει ότι η ανάγκη ενίσχυσης είναι γενικευμένη, αλλά διαφοροποιείται σημαντικά ανά δήμο. Για τον σχεδιασμό νέων θέσεων, είναι σημαντικό να λαμβάνονται υπόψη τόσο οι απόλυτες ανάγκες όσο και η αναλογία τους προς το υφιστάμενο προσωπικό.

Διάγραμμα 6 Αναλογία ζητούμενου προς υφιστάμενο προσωπικό ανά Δήμο

Ζητούμενο επιπλέον προσωπικό ως ποσοστό (%) του υφιστάμενου προσωπικού

Γαύδου - μη υπολογίσιμη αναλογία (0 υφιστάμενο προσωπικό, 1 ζητούμενο)

Πηγή: Χαρτογράφηση κοινωνικών υπηρεσιών και δομών των Δήμων στην Περιφέρεια Κρήτης

Η κατανομή του ζητούμενου επιπλέον προσωπικού ανά ειδικότητα δείχνει ότι οι δήμοι της Περιφέρειας Κρήτης δεν ζητούν μόνο ενίσχυση σε επιστημονικό προσωπικό, αλλά και σε ειδικότητες που στηρίζουν την καθημερινή λειτουργία των κοινωνικών υπηρεσιών και δομών.

Η μεγαλύτερη ανάγκη καταγράφεται στο προσωπικό καθαριότητας, το οποίο αντιστοιχεί στο 14,6% του συνολικού ζητούμενου προσωπικού. Ακολουθούν οι κοινωνικοί λειτουργοί με 12,9%, οι βρεφονηπιοκόμοι με 10,7% και οι διοικητικοί με 9,4%. Οι τέσσερις αυτές ειδικότητες συγκεντρώνουν σχεδόν το μισό των συνολικών αναγκών, γεγονός που δείχνει ότι οι δήμοι ζητούν ενίσχυση τόσο για την παροχή κοινωνικής υποστήριξης όσο και για τη βασική λειτουργική επάρκεια των δομών.

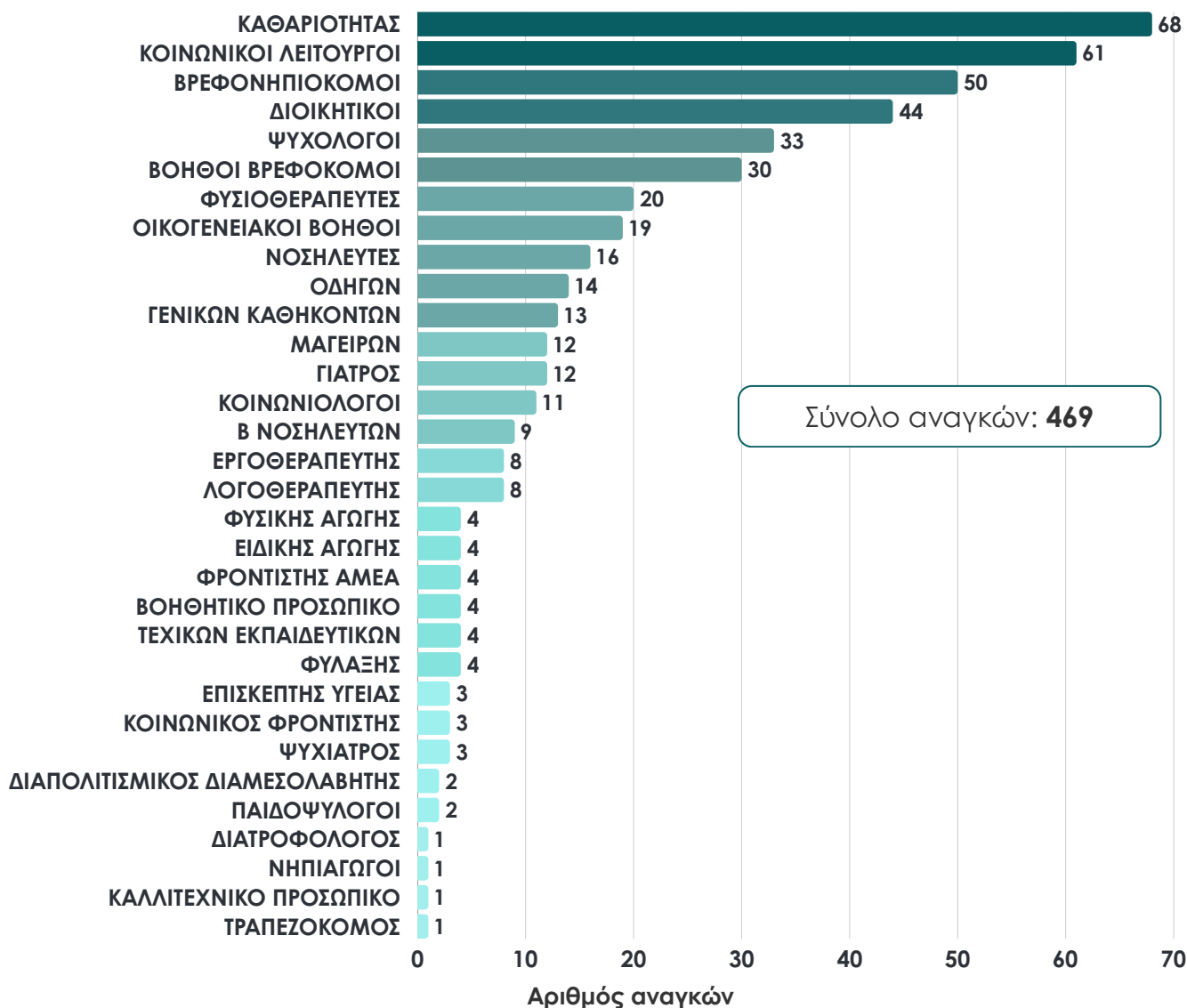
Σημαντική είναι επίσης η ζήτηση για ψυχολόγους, με 7,1%, και βοηθούς βρεφονηπιοκόμους, με 6,4%, στοιχείο που αναδεικνύει αυξημένες ανάγκες σε υπηρεσίες φροντίδας παιδιών και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης. Σε χαμηλότερα αλλά αξιοσημείωτα ποσοστά εμφανίζονται οι οικογενειακοί βοηθοί και οι φυσικοθεραπευτές με 4,1% αντίστοιχα, οι νοσηλεύτές με 3,4% και οι οδηγοί με 3,0%.

Οι πιο εξειδικευμένες ειδικότητες, όπως εργοθεραπευτές, λογοθεραπευτές, επισκέπτες υγείας, ψυχίατροι, παιδοψυχολόγοι, διαπολιτισμικοί διαμεσολαβητές και διατροφολόγοι, εμφανίζονται με μικρότερη αριθμητική συμμετοχή. Ωστόσο, η παρουσία τους είναι κρίσιμη, καθώς συνδέεται με πιο στοχευμένες παρεμβάσεις σε ευάλωτες ομάδες και με ανάγκες που δεν μπορούν να καλυφθούν από γενικό προσωπικό.

Ιδιαίτερη αναφορά πρέπει να γίνει στις ειδικότητες που σχετίζονται με την αναπηρία και την ειδική φροντίδα. Παρότι στην υφιστάμενη στελέχωση δεν καταγράφονται εργαζόμενοι ειδικής αγωγής, στους δήμους δηλώνεται πλέον ανάγκη για προσωπικό ειδικής αγωγής και φροντιστές ΑμεΑ. Το στοιχείο αυτό δείχνει ότι αναγνωρίζεται ένα υπαρκτό κενό στη φροντίδα παιδιών και ατόμων με αναπηρία, το οποίο απαιτεί πιο εξειδικευμένη στελέχωση.

Συνολικά, η εικόνα δείχνει ότι οι ανάγκες των δήμων είναι διπλής φύσης: από τη μία πλευρά ζητείται ενίσχυση σε βασικές λειτουργικές ειδικότητες, όπως καθαριότητα, διοικητικοί και βοηθητικό προσωπικό, και από την άλλη σε κρίσιμες κοινωνικές και θεραπευτικές ειδικότητες, όπως κοινωνικοί λειτουργοί, ψυχολόγοι, φυσικοθεραπευτές, λογοθεραπευτές και προσωπικό ειδικής φροντίδας. Αυτό αναδεικνύει την ανάγκη για ένα πιο ολοκληρωμένο μοντέλο στελέχωσης των κοινωνικών υπηρεσιών και δομών των δήμων.

Διάγραμμα 7 Ανάγκες σε ανθρώπινο Δυναμικό ανά Ειδικότητα

Πηγή: Χαρτογράφηση κοινωνικών υπηρεσιών και δομών των Δήμων στην Περιφέρεια Κρήτης

Η αναλογία ζητούμενου προς υφιστάμενο προσωπικό ανά ειδικότητα δείχνει σε ποιες κατηγορίες το κενό στελέχωσης είναι μεγαλύτερο σε σχέση με το προσωπικό που ήδη υπηρετεί. Με βάση τα στοιχεία του πίνακα, το ζητούμενο προσωπικό αντιστοιχεί συνολικά στο 35,3% του υφιστάμενου προσωπικού. Δηλαδή, για κάθε 100 εργαζόμενους που υπηρετούν σήμερα στις συγκεκριμένες ειδικότητες, ζητούνται περίπου 36 επιπλέον.

Οι υψηλότερες αναλογίες καταγράφονται σε ειδικότητες με πολύ μικρή υφιστάμενη βάση. Ενδεικτικά, στους λογοθεραπευτές η αναλογία φτάνει το 800,0%, καθώς υπάρχει μόνο ένας υφιστάμενος εργαζόμενος και ζητούνται

οκτώ επιπλέον. Αντίστοιχα, στη φύλαξη η αναλογία ανέρχεται σε 400,0%, ενώ στους ιατρούς σε 171,4%. Τα ποσοστά αυτά δείχνουν ότι οι ανάγκες δεν αφορούν απλή ενίσχυση, αλλά ουσιαστική διεύρυνση ειδικοτήτων που σήμερα εμφανίζονται οριακά στελεχωμένες.

Ιδιαίτερη σημασία έχουν οι ειδικότητες όπου το ζητούμενο προσωπικό είναι ίσο ή μεγαλύτερο από το υφιστάμενο. Οι ψυχολόγοι εμφανίζουν αναλογία 103,1%, οι διοικητικοί 102,3%, ενώ οι τεχνικών εκπαιδευτικών και οι επισκέπτες υγείας φτάνουν το 100,0%. Αυτό σημαίνει ότι στους συγκεκριμένους τομείς οι δήμοι ζητούν ουσιαστικά διπλασιασμό της σημερινής στελέχωσης.

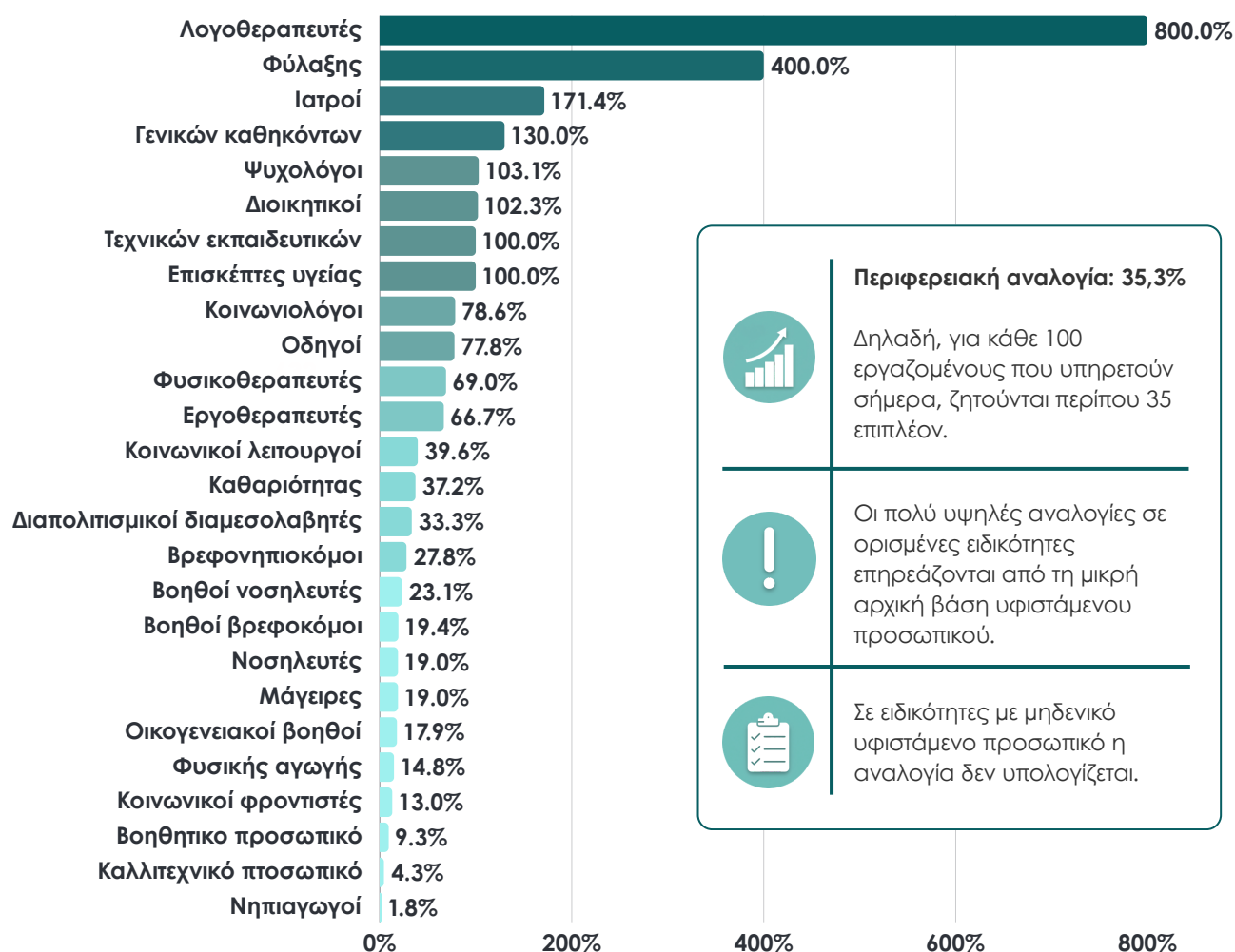
Σε σημαντικά επίπεδα κινούνται επίσης οι κοινωνιολόγοι με 78,6%, οι φυσικοθεραπευτές με 69% οι οδηγοί με 77,8%, και οι εργοθεραπευτές με 66,7%. Οι ειδικότητες αυτές συνδέονται με πιο εξειδικευμένες ή υποστηρικτικές παρεμβάσεις, γεγονός που δείχνει ότι οι ανάγκες των κοινωνικών υπηρεσιών δεν περιορίζονται μόνο στη βασική λειτουργία των δομών, αλλά επεκτείνονται και σε πιο σύνθετες υπηρεσίες φροντίδας και υποστήριξης.

Αντίθετα, χαμηλότερες αναλογίες εμφανίζονται σε ειδικότητες με μεγαλύτερη υφιστάμενη βάση, όπως οι βρεφονηπιοκόμοι, οι βοηθοί βρεφοκόμοι, οι νοσηλεύτες, οι μάγειρες, οι οικογενειακοί βοηθοί και οι νηπιαγωγοί. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχουν ανάγκες, αλλά ότι το ζητούμενο προσωπικό αντιστοιχεί σε μικρότερο ποσοστό της ήδη υπάρχουσας στελέχωσης.

Ξεχωριστή κατηγορία αποτελούν οι ειδικότητες με μηδενικό υφιστάμενο προσωπικό, όπως η ειδική αγωγή, οι φροντιστές ΑμεΑ, οι ψυχίατροι, οι παιδοψυχολόγοι, οι διατροφολόγοι και οι τραπεζοκόμοι. Για αυτές δεν μπορεί να υπολογιστεί αναλογία, καθώς δεν υπάρχει υφιστάμενη βάση. Ωστόσο, η δήλωση ανάγκης για αυτές τις ειδικότητες είναι ιδιαίτερα σημαντική, καθώς δείχνει την ανάγκη ανάπτυξης νέων πεδίων εξειδικευμένης στελέχωσης.

Διάγραμμα 8 Αναλογία ζητούμενου προς υφιστάμενο προσωπικό ανά ειδικότητα

Ζητούμενο επιπλέον προσωπικό ως ποσοστό (%) του υφιστάμενου προσωπικού

Μη υπολογίσιμη αναλογία (υφιστάμενο προσωπικό = 0): Ειδικής αγωγής, Φροντιστή ΑΜΕΑ, Ψυχίατρος, Παιδοψυχολόγοι, Διατροφολόγος, Τραπεζοκόμος.

Πηγή: Χαρτογράφηση κοινωνικών υπηρεσιών και δομών των Δήμων στην Περιφέρεια Κρήτης

2.3 Κατάρτιση Προσωπικού

Η κατάρτιση του προσωπικού αναδεικνύεται ως σημαντική παράμετρος για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των κοινωνικών υπηρεσιών και της εξυπηρέτησης των πολιτών. Από τα στοιχεία που καταγράφηκαν προκύπτει ότι σε όλους τους δήμους της Περιφέρειας Κρήτης υπάρχουν υπηρεσίες ή δομές που εκφράζουν ενδιαφέρον για συμμετοχή σε προγράμματα επιμόρφωσης.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η ανάγκη για κατάρτιση δεν εμφανίζεται απαραίτητα οριζόντια σε όλες τις υπηρεσίες κάθε δήμου. Σε ορισμένες περιπτώσεις, για παράδειγμα, το προσωπικό μιας δομής μπορεί να δηλώνει ανάγκη επιμόρφωσης, ενώ σε άλλη δομή του ίδιου δήμου να μην καταγράφεται αντίστοιχο αίτημα. Ωστόσο, το γεγονός αυτό δεν μειώνει τη σημασία του ευρήματος. Αντίθετα, δείχνει ότι σε κάθε δήμο υπάρχει προσωπικό που αναγνωρίζει την ανάγκη ενίσχυσης γνώσεων και δεξιοτήτων, προκειμένου να ανταποκρίνεται καλύτερα στις απαιτήσεις της καθημερινής εργασίας και να παρέχει πιο ποιοτικές και αποτελεσματικές υπηρεσίες στους πολίτες.

Διάγραμμα 9 Ανάγκη για κατάρτιση προσωπικού ανά Δήμο

Ανάγκη για κατάρτιση προσωπικού ανά Δήμο

24 από τους 24 δήμους καταγράφουν ανάγκη κατάρτισης στο συγκεκριμένο πεδίο

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
100%
των δήμων

☒ Αρχανών-Αστερουσίων Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Μαλεβιζίου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Αγ. Βασιλείου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Χανίων Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης
☒ Μινώα Πεδιάδας Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Αγίου Νικολάου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Αποκορώνου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Σφακίων Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης
☒ Ιεράπετρας Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Ρεθύμνου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Πλατανιά Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Φαιστού Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης
☒ Μυλοποτάμου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Κισσάμου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Γόρτυνας Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Οροπεδίου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης
☒ Καντάνου - Σελίνου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Χερσονήσου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Σητείας Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Ανωγείων Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης
☒ Βιάννου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Ηρακλείου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Αμαρίου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Γαύδου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων κοινωνικών υπηρεσιών δήμων Περιφέρεια Κρήτης

Το γράφημα δείχνει ότι η ανάγκη κατάρτισης στην ψυχολογία και στον τρόπο προσέγγισης των ωφελούμενων καταγράφεται σε μεγάλο μέρος των δήμων της Περιφέρειας Κρήτης, καθώς αφορά το 79,2% των δήμων. Το εύρημα αυτό αναδεικνύει ότι οι κοινωνικές υπηρεσίες δίνουν ιδιαίτερη βαρύτητα στην επικοινωνία με τους πολίτες, στη διαχείριση ευάλωτων ομάδων και στην καλύτερη κατανόηση των κοινωνικών και ψυχοσυναισθηματικών αναγκών των ωφελούμενων.

Οι δήμοι στους οποίους δεν καταγράφεται σχετική ανάγκη είναι η Φαιστός, το Οροπέδιο Λασιθίου, ο Αποκόρωνας, τα Χανιά και ο Πλατανιάς. Η εικόνα αυτή δείχνει ότι, παρότι η ανάγκη δεν είναι απολύτως καθολική, το συγκεκριμένο πεδίο κατάρτισης αποτελεί μία από τις βασικές προτεραιότητες για την πλειονότητα των δήμων.

Διάγραμμα 10 Ανάγκη κατάρτισης σε ζητήματα ψυχολογίας ωφελούμενων ανά Δήμο

Ανάγκη για κατάρτιση σε ψυχολογία και τρόπο προσέγγισης επωφελούμενων ανά Δήμο

19 από τους 24 δήμους δηλώνουν ανάγκη κατάρτισης στο συγκεκριμένο πεδίο

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
79,2%
των δήμων

☒ Αρχανών-Αστερουσίων Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Βιάννου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Χερσονήσου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Γόρτυνας Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης
☐ Φαιστού Δεν καταγράφεται ανάγκη	☒ Μινώα Πεδιάδας Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Μαλεβιζίου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Ηρακλείου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης
☒ Σητείας Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☐ Οροπεδίου Λασιθίου Δεν καταγράφεται ανάγκη	☒ Ιεράπετρας Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Αγίου Νικολάου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης
☒ Αγίου Βασιλείου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Ανωγείων Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Μυλοποτάμου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☐ Ρεθύμνου Δεν καταγράφεται ανάγκη
☐ Αποκορώνου Δεν καταγράφεται ανάγκη	☐ Χανίων Δεν καταγράφεται ανάγκη	☒ Γαύδου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Καντάνου - Σελίνου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης
☒ Κισσάμου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☐ Πλατανιά Δεν καταγράφεται ανάγκη	☒ Σφακίων Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων κοινωνικών υπηρεσιών δήμων Περιφέρεια Κρήτης

Η κατάρτιση σε τεχνικές γνώσεις και δεξιότητες εμφανίζει την υψηλότερη σχεδόν καθολική ζήτηση, καθώς το 91,7% των δήμων δηλώνει σχετική ανάγκη. Το στοιχείο αυτό δείχνει ότι οι υπηρεσίες αναγνωρίζουν την ανάγκη ενίσχυσης πρακτικών και επαγγελματικών δεξιοτήτων που συνδέονται άμεσα με την καθημερινή λειτουργία των κοινωνικών δομών.

Μόνο οι Δήμοι Φαιστού και Αποκορώνου δεν καταγράφουν ανάγκη στο συγκεκριμένο πεδίο. Επομένως, η συγκεκριμένη κατηγορία κατάρτισης μπορεί να θεωρηθεί οριζόντια προτεραιότητα, καθώς αφορά σχεδόν το σύνολο των δήμων και μπορεί να αποτελέσει βασικό άξονα ενός περιφερειακού προγράμματος επιμόρφωσης.

Διάγραμμα 11 Ανάγκη κατάρτισης σε ζητήματα τεχνικών γνώσεων και δεξιοτήτων ανά Δήμο

Ανάγκη για κατάρτιση σε τεχνικές γνώσεις και δεξιότητες ανά Δήμο

22 από τους 24 δήμους δηλώνουν ανάγκη κατάρτισης στο συγκεκριμένο πεδίο

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
91,7%
των δήμων

☒ Αρχανών-Αστερουσίων Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Βιάννου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Χερσονήσου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Γόρτυνας Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης
☐ Φαιστού Δεν καταγράφεται ανάγκη	☒ Μινώα Πεδιάδας Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Μαλεβιζίου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Ηρακλείου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης
☒ Σητείας Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Οροπεδίου Λασιθίου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Ιεράπετρας Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Αγίου Νικολάου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης
☒ Αγίου Βασιλείου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Αμαρίου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Ανωγείων Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Μυλοποτάμου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης
☒ Ρεθύμνου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☐ Αποκορώνου N.A.I	☒ Χανίων Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Γαύδου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης
☒ Καντάνου - Σελίνου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Κισσάμου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Πλατανιά Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Σφακίων Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων κοινωνικών υπηρεσιών δήμων Περιφέρεια Κρήτης

περιφερειακό παρατηρητήριο
κοινωνικής ένταξης
περιφέρειας κρήτης

Καταγραφή αναγκών στις Κοινωνικές υπηρεσίες των
Δήμων της Περιφέρειας Κρήτης 2021-2023
Ιούλιος, 2026

Η ανάγκη για κατάρτιση σε διοικητικές και προσωπικές δεξιότητες καταγράφεται επίσης στο 91,7% των δήμων. Το εύρημα αυτό δείχνει ότι οι κοινωνικές υπηρεσίες δεν εστιάζουν μόνο σε εξειδικευμένες επιστημονικές γνώσεις, αλλά και σε δεξιότητες οργάνωσης, επικοινωνίας, συνεργασίας, διαχείρισης χρόνου και αποτελεσματικής εξυπηρέτησης πολιτών.

Οι μόνοι δήμοι στους οποίους δεν καταγράφεται σχετική ανάγκη είναι η Μινώα Πεδιάδας και το Οροπέδιο Λασιθίου, με το κενό στοιχείο να έχει υπολογιστεί ως αρνητική απάντηση. Η πολύ υψηλή συμμετοχή των υπόλοιπων δήμων δείχνει ότι η ενίσχυση των διοικητικών και προσωπικών δεξιοτήτων αποτελεί κρίσιμο πεδίο για τη βελτίωση της εσωτερικής λειτουργίας των υπηρεσιών.

Διάγραμμα 12 Ανάγκη κατάρτισης σε διοικητικές και προσωπικές δεξιότητες ανά Δήμο

Ανάγκη για κατάρτιση σε διοικητικές και προσωπικές δεξιότητες ανά Δήμο

22 από τους 24 δήμους δηλώνουν ανάγκη κατάρτισης στο συγκεκριμένο πεδίο

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
91,7%
των δήμων

☒ Αρχανών-Αστερουσίων Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Μαλεβιζίου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Αγίου Βασιλείου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Χανίων Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης
☐ Μινώα Πεδιάδας Δεν καταγράφεται ανάγκη	☒ Αγίου Νικολάου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Αποκορώνου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Σφακίων Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης
☒ Ιεράπετρας Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Ρεθύμνου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Πλατανιά Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Φαιστού Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης
☒ Μυλοποτάμου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Κισσάμου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Γόρτυνας Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☐ Οροπεδίου Δεν καταγράφεται ανάγκη
☒ Καντάνου - Σελίνου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Χερσονήσου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Σητείας Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Ανωγείων Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης
☒ Βιάννου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Ηρακλείου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Αμαρίου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Γαύδου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων κοινωνικών υπηρεσιών δήμων Περιφέρεια Κρήτης

Η ανάγκη κατάρτισης σε νομικά ζητήματα και στο θεσμικό πλαίσιο καταγράφεται στο 79,2% των δήμων. Το ποσοστό αυτό δείχνει ότι οι υπηρεσίες αναγνωρίζουν τη σημασία της ορθής γνώσης διαδικασιών, αρμοδιοτήτων, κανονισμών και θεσμικών υποχρεώσεων που επηρεάζουν την καθημερινή άσκηση της κοινωνικής πολιτικής.

Αρνητική καταγραφή εμφανίζουν οι Δήμοι Φαιστού, Μινώα Πεδιάδας, Σητείας, Ανωγείων και Χανίων. Παρά τις διαφοροποιήσεις αυτές, η συνολική εικόνα δείχνει ότι το θεσμικό και νομικό πλαίσιο αποτελεί σημαντικό πεδίο επιμόρφωσης, ιδιαίτερα για υπηρεσίες που διαχειρίζονται σύνθετα περιστατικά και χρειάζονται ασφάλεια ως προς τις διαδικασίες που εφαρμόζουν.

Διάγραμμα 13 Ανάγκη κατάρτισης σε Νομικά ζητήματα ανά Δήμο

Ανάγκη για κατάρτιση σε νομικά ζητήματα - Θεσμικό πλαίσιο ανά Δήμο

19 από τους 24 δήμους δηλώνουν ανάγκη κατάρτισης στο συγκεκριμένο πεδίο

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
79,2%
των δήμων

☒ Αρχανών-Αστερουσίων Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Μαλεβιζίου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Αγίου Βασιλείου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☐ Χανίων Δεν καταγράφεται ανάγκη
☐ Μινώα Πεδιάδας Δεν καταγράφεται ανάγκη	☒ Αγίου Νικολάου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Αποκορώνου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Σφακίων Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης
☒ Ιεράπετρας Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Ρεθύμνου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Πλατανιά Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☐ Φαιστού Δεν καταγράφεται ανάγκη
☒ Μυλοποτάμου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Κισσάμου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Γόρτυνας Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Οροπεδίου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης
☒ Καντάνου - Σελίνου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Χερσονήσου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☐ Σητείας Δεν καταγράφεται ανάγκη	☐ Ανωγείων Δεν καταγράφεται ανάγκη
☒ Βιάννου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Ηρακλείου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Αμαρίου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Γαύδου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων κοινωνικών υπηρεσιών δήμων Περιφέρεια Κρήτης

περιφερειακό παρατηρητήριο
κοινωνικής ένταξης
περιφέρειας κρήτης

Καταγραφή αναγκών στις Κοινωνικές υπηρεσίες των
Δήμων της Περιφέρειας Κρήτης 2021-2023
Ιούλιος, 2026

Η ανάγκη για κατάρτιση σε δεξιότητες χρήσης Η/Υ καταγράφεται στο 70,8% των δήμων. Το εύρημα αυτό αναδεικνύει ότι η ψηφιακή επάρκεια παραμένει σημαντικό ζήτημα για τις κοινωνικές υπηρεσίες, ειδικά σε ένα περιβάλλον όπου η διαχείριση αιτημάτων, αρχείων, πλατφορμών και διοικητικών διαδικασιών γίνεται ολοένα και περισσότερο ψηφιακά.

Δεν καταγράφεται σχετική ανάγκη στους Δήμους Αρχανών-Αστερουσίων, Φαιστού, Σητείας, Μυλοποτάμου, Αποκορώνου, Χανίων και Πλατανιά. Παρότι το ποσοστό είναι χαμηλότερο από άλλες κατηγορίες κατάρτισης, παραμένει αρκετά υψηλό και δείχνει ότι η ψηφιακή κατάρτιση πρέπει να ενταχθεί στον σχεδιασμό επιμόρφωσης του προσωπικού.

Διάγραμμα 14 Ανάγκη κατάρτισης σχετικά με την χρήση Η/Υ ανά Δήμο

Ανάγκη για κατάρτιση σε δεξιότητες χρήσης υπολογιστών ανά Δήμο

17 από τους 24 δήμους δηλώνουν ανάγκη κατάρτισης στο συγκεκριμένο πεδίο

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
70,8%
των δήμων

☒ Αρχανών-Αστερουσίων Δεν καταγράφεται ανάγκη	☒ Μαλεβιζίου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Αγίου Βασιλείου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Χανίων Δεν καταγράφεται ανάγκη
☒ Μινώα Πεδιάδας Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Αγίου Νικολάου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Αποκορώνου Δεν καταγράφεται ανάγκη	☒ Σφακίων Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης
☒ Ιεράπετρας Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Ρεθύμνου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Πλατανιά Δεν καταγράφεται ανάγκη	☒ Φαιστού Δεν καταγράφεται ανάγκη
☒ Μυλοποτάμου Δεν καταγράφεται ανάγκη	☒ Κισσάμου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Γόρτυνας Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Οροπεδίου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης
☒ Καντάνου - Σελίνου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Χερσονήσου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Σητείας Δεν καταγράφεται ανάγκη	☒ Ανωγείων Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης
☒ Βιάννου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Ηρακλείου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Αμαρίου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Γαύδου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων κοινωνικών υπηρεσιών δήμων Περιφέρεια Κρήτης

Η κατάρτιση σε ξένες γλώσσες εμφανίζει τη χαμηλότερη ζήτηση σε σχέση με τα υπόλοιπα πεδία, καθώς αφορά το 50% των δήμων. Παρ' όλα αυτά, το ποσοστό δεν είναι αμελητέο, καθώς σχεδόν οι μισοί δήμοι δηλώνουν σχετική ανάγκη, γεγονός που μπορεί να συνδέεται με την εξυπηρέτηση αλλοδαπών, μεταναστών, επισκεπτών ή άλλων ομάδων που δεν χρησιμοποιούν την ελληνική ως βασική γλώσσα επικοινωνίας.

Θετική καταγραφή εμφανίζεται σε δήμους όπως η Βιάννος, η Χερσόνησος, η Γόρτυνα, η Μινώα Πεδιάδας, το Μαλεβίζι, το Ηράκλειο, η Ιεράπετρα, το Ρέθυμνο, η Κάνταμος-Σέλινο, η Κίσσαμος και τα Σφακιά. Η πιο περιορισμένη, αλλά στοχευμένη, ζήτηση δείχνει ότι η κατάρτιση στις ξένες γλώσσες δεν αποτελεί οριζόντια ανάγκη για όλους τους δήμους, αλλά παραμένει σημαντική για συγκεκριμένες περιοχές και υπηρεσίες.

Διάγραμμα 15 Ανάγκη κατάρτισης σχετικά με την εκμάθηση ξένων γλωσσών ανά Δήμο

Ανάγκη για κατάρτιση σε ξένες γλώσσες ανά Δήμο

12 από τους 24 δήμους δηλώνουν ανάγκη κατάρτισης στο συγκεκριμένο πεδίο

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
50,0%
των δήμων

☒ Αρχανών-Αστερουσίων Δεν καταγράφεται ανάγκη	☒ Μαλεβιζίου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Αγίου Βασιλείου Δεν καταγράφεται ανάγκη	☒ Χανίων Δεν καταγράφεται ανάγκη
☒ Μινώα Πεδιάδας Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Αγίου Νικολάου Δεν καταγράφεται ανάγκη	☒ Αποκορώνου Δεν καταγράφεται ανάγκη	☒ Σφακίων Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης
☒ Ιεράπετρας Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Ρεθύμνου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Πλατανιά Δεν καταγράφεται ανάγκη	☒ Φαιστού Δεν καταγράφεται ανάγκη
☒ Μυλοποτάμου Δεν καταγράφεται ανάγκη	☒ Κισσάμου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Γόρτυνας Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Οροπεδίου Δεν καταγράφεται ανάγκη
☒ Καντάνου - Σελίνου Δεν καταγράφεται ανάγκη	☒ Χερσονήσου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Σητείας Δεν καταγράφεται ανάγκη	☒ Ανωγείων Δεν καταγράφεται ανάγκη
☒ Βιάννου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Ηρακλείου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Αμαρίου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης	☒ Γαύδου Καταγράφεται ανάγκη κατάρτισης

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων κοινωνικών υπηρεσιών δήμων Περιφέρεια Κρήτης

περιφερειακό παρατηρητήριο
κοινωνικής ένταξης
περιφέρειας κρήτης

Καταγραφή αναγκών στις Κοινωνικές υπηρεσίες των
Δήμων της Περιφέρειας Κρήτης 2021-2023
Ιούλιος, 2026

3. Χαρτογράφηση Αναγκών

3.1 Στεγαστικές – Κτηριακές ανάγκες

Στην παρούσα ενότητα εξετάζεται η ύπαρξη υλικοτεχνικών αναγκών στις κοινωνικές υπηρεσίες και δομές των δήμων της Περιφέρειας Κρήτης. Η αποτύπωση αυτή είναι σημαντική, καθώς οι υλικοτεχνικές υποδομές επηρεάζουν άμεσα την καθημερινή λειτουργία των υπηρεσιών, την ποιότητα εξυπηρέτησης των πολιτών και τη δυνατότητα του προσωπικού να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στις ανάγκες των ωφελούμενων.

Από το γράφημα προκύπτει ότι οι υλικοτεχνικές ανάγκες είναι σχεδόν καθολικές σε επίπεδο Περιφέρειας, καθώς το 95,8% των δήμων δηλώνει ότι αντιμετωπίζει σχετικές ελλείψεις ή ανάγκες ενίσχυσης. Συγκεκριμένα, 23 από τους 24 δήμους καταγράφουν υλικοτεχνικές ανάγκες, γεγονός που δείχνει ότι το ζήτημα δεν αφορά μεμονωμένες περιπτώσεις, αλλά αποτελεί ευρύτερη πρόκληση για τη λειτουργία των κοινωνικών υπηρεσιών στην Κρήτη. Η μοναδική περίπτωση στην οποία δεν καταγράφονται υλικοτεχνικές ανάγκες είναι ο Δήμος Αποκορώνου.

Η συνολική εικόνα αναδεικνύει ότι, πέρα από την ανάγκη ενίσχυσης σε ανθρώπινο δυναμικό και κατάρτιση προσωπικού, οι δήμοι χρειάζονται και βελτίωση των υλικών, τεχνολογικών και λειτουργικών μέσων που υποστηρίζουν την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών. Επομένως, η ενίσχυση των υποδομών πρέπει να εξεταστεί ως βασική προϋπόθεση για την αναβάθμιση της τοπικής κοινωνικής πολιτικής.

Διάγραμμα 16 Ύπαρξη υλικοτεχνικών αναγκών ανά Δήμο

Υλικοτεχνικές ανάγκες ανά Δήμο

23 από τους 24 δήμους δηλώνουν υλικοτεχνικές ανάγκες

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ

95,8%

των δήμων

☒ Αρχανών-Αστερουσίων Υλικοτεχνικές ανάγκες	☒ Αμαρίου Υλικοτεχνικές ανάγκες	☒ Γόρτυνας Υλικοτεχνικές ανάγκες	☒ Ρεθύμνου Υλικοτεχνικές ανάγκες
☒ Μαλεβιζίου Υλικοτεχνικές ανάγκες	☒ Γαύδου Υλικοτεχνικές ανάγκες	☒ Οροπεδίου Υλικοτεχνικές ανάγκες	☒ Πλατανιά Υλικοτεχνικές ανάγκες
☒ Αγίου Βασιλείου Υλικοτεχνικές ανάγκες	☒ Χερσονήσου Υλικοτεχνικές ανάγκες	☒ Μυλοποτάμου Υλικοτεχνικές ανάγκες	☒ Μινώα Πεδιάδας Υλικοτεχνικές ανάγκες
☒ Χανίων Υλικοτεχνικές ανάγκες	☒ Σητείας Υλικοτεχνικές ανάγκες	☒ Κισσάμου Υλικοτεχνικές ανάγκες	☒ Αγίου Νικολάου Υλικοτεχνικές ανάγκες
☒ Βιάννου Υλικοτεχνικές ανάγκες	☒ Ανωγείων Υλικοτεχνικές ανάγκες	☒ Φαιστού Υλικοτεχνικές ανάγκες	☐ Αποκορώνου ΟΧΙ Υλικοτεχνικές ανάγκες
☒ Ηρακλείου Υλικοτεχνικές ανάγκες	☒ Καντάνου - Σελίνου Υλικοτεχνικές ανάγκες	☒ Ιεράπετρας Υλικοτεχνικές ανάγκες	☒ Σφακίων Υλικοτεχνικές ανάγκες

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων κοινωνικών υπηρεσιών δήμων Περιφέρεια Κρήτης

Το γράφημα αποτυπώνει την ύπαρξη στεγαστικών αναγκών στις κοινωνικές υπηρεσίες και δομές των δήμων της Περιφέρειας Κρήτης. Για την επεξεργασία των στοιχείων, οι κενές τιμές έχουν υπολογιστεί ως αρνητικές απαντήσεις, δηλαδή ως περιπτώσεις όπου δεν καταγράφεται σχετική ανάγκη.

Από τα δεδομένα προκύπτει ότι οι στεγαστικές ανάγκες είναι ιδιαίτερα εκτεταμένες, καθώς το 87,0% των δήμων δηλώνει ότι αντιμετωπίζει σχετικές ελλείψεις ή ανάγκες ενίσχυσης. Συγκεκριμένα, 20 από τους 24 δήμους καταγράφουν στεγαστικές ανάγκες, γεγονός που δείχνει ότι το ζήτημα αφορά τη μεγάλη πλειονότητα της Περιφέρειας και δεν περιορίζεται σε μεμονωμένες τοπικές περιπτώσεις.

Οι μόνοι δήμοι στους οποίους δεν καταγράφονται στεγαστικές ανάγκες είναι το Μαλεβίζι, ο Μυλοπόταμος, το Αμάρι και ο Αποκόρωνας. Η συνολική εικόνα αναδεικνύει ότι η επάρκεια των χώρων και των στεγαστικών υποδομών αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για την ομαλή λειτουργία των κοινωνικών υπηρεσιών. Οι ανάγκες αυτές συνδέονται άμεσα με τη δυνατότητα φιλοξενίας δομών, την προσβασιμότητα των πολιτών, τις συνθήκες εργασίας του προσωπικού και την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.

περιφερειακό παρατηρητήριο
κοινωνικής ένταξης
περιφέρειας κρήτης

Καταγραφή αναγκών στις Κοινωνικές υπηρεσίες των
Δήμων της Περιφέρειας Κρήτης 2021-2023
Ιούλιος, 2026

Συνεπώς, η αντιμετώπιση των στεγαστικών αναγκών θα πρέπει να αποτελέσει βασική προτεραιότητα στον σχεδιασμό ενίσχυσης των κοινωνικών υπηρεσιών των δήμων. Η υψηλή συχνότητα εμφάνισης του ζητήματος δείχνει ότι απαιτούνται παρεμβάσεις όχι μόνο σε επίπεδο προσωπικού και κατάρτισης, αλλά και σε επίπεδο υποδομών, ώστε οι κοινωνικές δομές να μπορούν να ανταποκριθούν με μεγαλύτερη επάρκεια στις ανάγκες των πολιτών.

Διάγραμμα 17 Ύπαρξη στεγαστικών αναγκών ανά Δήμο

Στεγαστικές Ανάγκες ανά Δήμο

20 από τους 24 δήμους δηλώνουν στεγαστικές ανάγκες

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ

83,3%

των δήμων

☒ Αρχανών-Αστερουσίων Στεγαστικές ανάγκες	☐ Αμαρίου ΟΧΙ Στεγαστικές ανάγκες	☒ Γόρτυνας Στεγαστικές ανάγκες	☒ Ρεθύμνου Στεγαστικές ανάγκες
☐ Μαλεβιζίου ΟΧΙ Στεγαστικές ανάγκες	☒ Γαύδου Στεγαστικές ανάγκες	☒ Οροπεδίου Στεγαστικές ανάγκες	☒ Πλατανιά Στεγαστικές ανάγκες
☒ Αγίου Βασιλείου Στεγαστικές ανάγκες	☒ Χερσονήσου Στεγαστικές ανάγκες	☐ Μυλοποτάμου ΟΧΙ Στεγαστικές ανάγκες	☒ Μινώα Πεδιάδας Στεγαστικές ανάγκες
☒ Χανίων Στεγαστικές ανάγκες	☒ Σητείας Στεγαστικές ανάγκες	☒ Κισσάμου Στεγαστικές ανάγκες	☒ Αγίου Νικολάου Στεγαστικές ανάγκες
☒ Βιάννου Στεγαστικές ανάγκες	☒ Ανωγείων Στεγαστικές ανάγκες	☒ Φαιστού Στεγαστικές ανάγκες	☐ Αποκορώνου ΟΧΙ Στεγαστικές ανάγκες
☒ Ηρακλείου Στεγαστικές ανάγκες	☒ Καντάνου - Σελίνου Στεγαστικές ανάγκες	☒ Ιεράπετρας Στεγαστικές ανάγκες	☒ Σφακίων Στεγαστικές ανάγκες

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων κοινωνικών υπηρεσιών δήμων Περιφέρεια Κρήτης

Το γράφημα αποτυπώνει την ύπαρξη αναγκών σε εξοπλισμό στις κοινωνικές υπηρεσίες και δομές των δήμων της Περιφέρειας Κρήτης. Για την επεξεργασία των στοιχείων, οι κενές τιμές έχουν υπολογιστεί ως αρνητικές απαντήσεις, δηλαδή ως περιπτώσεις όπου δεν καταγράφεται σχετική ανάγκη.

Από τα δεδομένα προκύπτει ότι οι ανάγκες σε εξοπλισμό είναι ιδιαίτερα εκτεταμένες, καθώς το 95,8% των δήμων δηλώνει ότι αντιμετωπίζει σχετικές ελλείψεις. Συγκεκριμένα, 22 από τους 24 δήμους καταγράφουν ανάγκες σε εξοπλισμό, γεγονός που δείχνει ότι το ζήτημα έχει σχεδόν οριζόντιο χαρακτήρα και επηρεάζει τη μεγάλη πλειονότητα των κοινωνικών υπηρεσιών στην Κρήτη.

Οι μόνοι δήμοι στους οποίους δεν καταγράφονται ανάγκες σε εξοπλισμό είναι ο Αποκόρωνας και ο Πλατανιάς. Η συνολική εικόνα αναδεικνύει ότι, πέρα από την ανάγκη για προσωπικό, κατάρτιση και κατάλληλες στεγαστικές υποδομές, οι κοινωνικές υπηρεσίες χρειάζονται και επαρκή υλικά και τεχνολογικά μέσα για να λειτουργούν αποτελεσματικά.

Συνεπώς, η ενίσχυση του εξοπλισμού αποτελεί βασική προϋπόθεση για την αναβάθμιση της καθημερινής λειτουργίας των δομών, τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας του προσωπικού και την ποιοτικότερη εξυπηρέτηση των πολιτών.

Διάγραμμα 18 Ύπαρξη αναγκών σε εξοπλισμό ανά Δήμο

Ανάγκες σε Εξοπλισμό ανά Δήμο

22 από τους 24 δήμους δηλώνουν ανάγκες σε εξοπλισμό

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
91,7%
των δήμων

☒ Αρχανών-Αστερουσίων Ανάγκες σε εξοπλισμό	☒ Αμαρίου Ανάγκες σε εξοπλισμό	☒ Γόρτυνας Ανάγκες σε εξοπλισμό	☒ Ρεθύμνου Ανάγκες σε εξοπλισμό
☒ Μαλεβιζίου Ανάγκες σε εξοπλισμό	☒ Γαύδου Ανάγκες σε εξοπλισμό	☒ Οροπεδίου Ανάγκες σε εξοπλισμό	☐ Πλατανιά ΟΧΙ Ανάγκες σε εξοπλισμό
☒ Αγίου Βασιλείου Ανάγκες σε εξοπλισμό	☒ Χερσονήσου Ανάγκες σε εξοπλισμό	☒ Μυλοποτάμου Ανάγκες σε εξοπλισμό	☒ Μινώα Πεδιάδας Ανάγκες σε εξοπλισμό
☒ Χανίων Ανάγκες σε εξοπλισμό	☒ Σητείας Ανάγκες σε εξοπλισμό	☒ Κισσάμου Ανάγκες σε εξοπλισμό	☒ Αγίου Νικολάου Ανάγκες σε εξοπλισμό
☒ Βιάννου Ανάγκες σε εξοπλισμό	☒ Ανωγείων Ανάγκες σε εξοπλισμό	☒ Φαιστού Ανάγκες σε εξοπλισμό	☐ Αποκορώνου ΟΧΙ Ανάγκες σε εξοπλισμό
☒ Ηρακλείου Ανάγκες σε εξοπλισμό	☒ Καντάνου - Σελίνου Ανάγκες σε εξοπλισμό	☒ Ιεράπετρας Ανάγκες σε εξοπλισμό	☒ Σφακίων Ανάγκες σε εξοπλισμό

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων κοινωνικών υπηρεσιών δήμων Περιφέρεια Κρήτης

περιφερειακό παρατηρητήριο
κοινωνικής ένταξης
περιφέρειας κρήτης

Καταγραφή αναγκών στις Κοινωνικές υπηρεσίες των
Δήμων της Περιφέρειας Κρήτης 2021-2023
Ιούλιος, 2026

4. Πρόσθετες ανάγκες

Η αποτύπωση των ελεύθερων απαντήσεων των κοινωνικών υπηρεσιών και δομών των δήμων της Περιφέρειας Κρήτης αναδεικνύει ένα ευρύ φάσμα πρόσθετων ζητημάτων, τα οποία συμπληρώνουν την ποσοτική καταγραφή των αναγκών. Οι αναφορές των υπηρεσιών δείχνουν ότι οι δυσκολίες δεν περιορίζονται σε έναν μόνο τομέα, αλλά συνδέονται με την οργάνωση των υπηρεσιών, τις στεγαστικές και κτιριακές υποδομές, τον εξοπλισμό, τα μεταφορικά μέσα, την ψηφιακή διασύνδεση και την ανάγκη ανάπτυξης νέων ή πιο εξειδικευμένων κοινωνικών παρεμβάσεων.

Το ζήτημα της υποστελέχωσης εξακολουθεί να αποτελεί βασικό υπόβαθρο των προβλημάτων που περιγράφονται από τις υπηρεσίες. Ωστόσο, καθώς το ανθρώπινο δυναμικό έχει αναλυθεί σε προηγούμενη ενότητα, η παρούσα υποενότητα εστιάζει κυρίως στα λειτουργικά, θεσμικά και υποδομικά ζητήματα που αναφέρθηκαν από τους δήμους.

Ένα πρώτο κρίσιμο πεδίο αφορά τη **διοικητική και οργανωτική διάρθρωση των κοινωνικών υπηρεσιών**. Ο Δήμος Αμαρίου αναφέρει την ανάγκη σύστασης Κοινωνικής Υπηρεσίας. Ο Δήμος Αρχανών-Αστερουσίων αναφέρει την ανάγκη σαφούς διάκρισης αρμοδιοτήτων ανάμεσα στους φορείς, ενώ ο Δήμος Χερσονήσου επισημαίνει την ανάγκη διαχωρισμού των κοινών αρμοδιοτήτων μεταξύ Κοινωνικής Υπηρεσίας και Κέντρου Κοινότητας. Αντίστοιχα, ο Δήμος Ανωγείων θέτει ζήτημα τροποποίησης του οργανισμού, ώστε το έργο της υπηρεσίας να τμηματοποιηθεί με σαφέστερο τρόπο, ενώ ο Δήμος Ιεράπετρας αναφέρεται στην ανάγκη αλλαγής οργανογράμματος της Κοινωνικής Υπηρεσίας και των κοινωνικών προγραμμάτων. Στην ίδια κατεύθυνση, ο Δήμος Γόρτυνας επισημαίνει την ανάγκη ενιαίου θεσμικού πλαισίου και κανονισμού λειτουργίας για το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι», ώστε να διασφαλίζεται ο ρόλος, η συνέχεια και η λειτουργική αυτοτέλειά του.

Ιδιαίτερη βαρύτητα έχουν οι **στεγαστικές και κτιριακές ανάγκες**. Ο Δήμος Ηρακλείου αναφέρει την ανάγκη εξεύρεσης κατάλληλων χώρων στέγασης υπηρεσιών, καθώς και χώρων φύλαξης αρχείων, ενώ παράλληλα καταγράφ-

ονται ανάγκες επισκευών κτισμάτων. Ο Δήμος Σητείας ζητά τη συστέγαση όλων των κοινωνικών δομών. Ο Δήμος Ιεράπετρας αναφέρεται σε ζητήματα κτιριακής υποδομής των βρεφονηπιακών σταθμών, στη μεταφορά της Κοινωνικής Υπηρεσίας σε ισόγειο χώρο και στη δημιουργία ατομικών γραφείων για ειδικότητες που διαχειρίζονται ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα. Ο Δήμος Αγίου Νικολάου καταγράφει ανάγκη για μεγαλύτερο χώρο εργασίας, ιδίως για την κατανομή και αποθήκευση προϊόντων, ενώ ο Δήμος Κισσάμου αναφέρει την ανάγκη ξεχωριστού χώρου στέγασης για το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» και ιδιόκτητου χώρου για το ΚΗΦΗ.

Σημαντική ενότητα αποτελούν τα **οχήματα, οι μετακινήσεις και η πρόσβαση στις υπηρεσίες**. Ο Δήμος Αρχανών-Αστερουσίων αναφέρει ανάγκη εκσυγχρονισμού των μεταφορικών μέσων της υπηρεσίας. Ο Δήμος Χερσονήσου ζητά οχήματα για την κάλυψη των αναγκών του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι», αξιοποίηση οχήματος μεταφοράς ωφελούμενων και σχολικό λεωφορείο για τη μεταφορά νηπίων. Ο Δήμος Γόρτυνας επισημαίνει ότι τα υπηρεσιακά αυτοκίνητα είναι παλαιά, έχουν υψηλό κόστος συντήρησης και εγείρουν ζητήματα ασφάλειας, ενώ παράλληλα αναδεικνύει τη δυσκολία πρόσβασης σε υπηρεσίες λόγω γεωγραφικού αποκλεισμού, περιορισμένης συγκοινωνίας και υψηλού κόστους μετακίνησης. Ο Δήμος Μινώα Πεδιάδας αναφέρει έλλειψη υπηρεσιακού οχήματος, ο Δήμος Ηρακλείου ζητά επιβατικά οχήματα και μικρό λεωφορείο για μεταφορά ωφελούμενων των ΚΗΦΗ, ο Δήμος Μυλοποτάμου θέτει ζήτημα ανανέωσης στόλου, ενώ ο Δήμος Χανίων περιγράφει την ανάγκη αντικατάστασης παλαιού οχήματος του 2007 με πολύ υψηλά χιλιόμετρα και συχνές βλάβες. Αντίστοιχα, ο Δήμος Κισσάμου αναφέρει ανάγκη νέου οχήματος για το «Βοήθεια στο Σπίτι» και για τη μεταφορά ωφελούμενων.

Στο πεδίο του **εξοπλισμού και των υλικών μέσων**, οι αναφορές είναι συγκεκριμένες και συνδέονται άμεσα με την καθημερινή λειτουργία των δομών. Ο Δήμος Χερσονήσου καταγράφει ανάγκη για αναλώσιμα, ενώ ο Δήμος Γόρτυνας αναφέρει ανάγκη προμήθειας φαρμακευτικού υλικού, καθώς και τεχνολογικού και παιδαγωγικού εξοπλισμού για τους παιδικούς και

βρεφικούς σταθμούς. Ειδικότερα, γίνεται αναφορά σε υπολογιστές, εκτυπωτές, προτζέκτορες, βρεφικά κρεβάτια και αλλαξιέρες. Ο Δήμος Ηρακλείου αναφέρει ανάγκη για υλικά, ανταλλακτικά και τεχνικό εξοπλισμό. Ο Δήμος Ρεθύμνου ζητά παιδαγωγικό υλικό, παιχνίδια εσωτερικού και εξωτερικού χώρου, διαμόρφωση αύλιου χώρου με κατάλληλα παιχνίδια και δάπεδο, καθώς και πιο λειτουργική διαμόρφωση εσωτερικών χώρων. Ο Δήμος Χανίων αναφέρει ανάγκη αντικατάστασης ηλεκτρικών συσκευών που χρησιμοποιούνται για τη φροντίδα ωφελούμενων του «Βοήθεια στο Σπίτι». Ο Δήμος Καντάνου-Σελίνου ζητά αναβάθμιση εξοπλισμού κουζίνας, παιδική χαρά, αντικατάσταση δαπέδων ασφαλείας, δημιουργία στεγάστρων και αναβάθμιση ηλεκτρονικού εξοπλισμού.

Ένα ακόμη πεδίο που αναδεικνύεται με σαφήνεια είναι η **ηλεκτρονική διασύνδεση, η καταγραφή και η διοικητική παρακολούθηση**. Ο Δήμος Μυλοποτάμου ζητά καλύτερη ηλεκτρονική διασύνδεση των υπηρεσιών και δυνατότητα διασταύρωσης δεδομένων, ώστε να περιοριστεί η συγκέντρωση έντυπων δικαιολογητικών και η ταλαιπωρία των πολιτών. Ο Δήμος Γόρτυνας αναφέρει ότι η εξαγωγή στατιστικών στοιχείων γίνεται χειρόγραφα, λόγω απουσίας ενιαίου ηλεκτρονικού προγράμματος καταγραφής. Ο Δήμος Καντάνου-Σελίνου ζητά αναβάθμιση της πλατφόρμας των Κέντρων Κοινότητας, δημιουργία κοινού ηλεκτρονικού μητρώου ωφελούμενων, αναβάθμιση πληροφοριακών συστημάτων και ενιαίες φόρμες συμπλήρωσης στατιστικών στοιχείων. Ο Δήμος Αγίου Νικολάου προτείνει τη δημιουργία κοινού εμπιστευτικού μητρώου διαχείρισης περιπτώσεων μεταξύ κοινωνικών υπηρεσιών, υπηρεσιών υγείας, υπηρεσιών δικαιοσύνης και σχολικών μονάδων.

Οι απαντήσεις των υπηρεσιών αναδεικνύουν, επίσης, την ανάγκη για **νέες κοινωνικές δομές και πιο εξειδικευμένες παρεμβάσεις**. Ο Δήμος Χερσονήσου αναφέρει ανάγκη χρηματοδότησης δράσεων για την τρίτη ηλικία, παροχής σίτισης σε ευπαθείς ομάδες, δημιουργίας νέων παραρτημάτων ΚΑΠΗ, καθώς και λειτουργίας κοινωνικού φαρμακείου, κοινωνικού παντοπωλείου, κοινωνικού μαγειρείου, κοινωνικού φροντιστηρίου, ΚΔΑΠ, ΚΔΑΠ ΑμεΑ και δομών για την αντιμετώπιση της αστεγίας. Ο Δήμος Γόρτυνας αναδεικνύει

ζητήματα που αφορούν την άνοια/Alzheimer, την ψυχική υγεία, την ενεργό γήρανση, τη μοναξιά και την κατάθλιψη ηλικιωμένων, ενώ επισημαίνει την ανάγκη ενίσχυσης της δωρεάν πρωτοβάθμιας υγείας, λόγω έλλειψης βασικών ιατρικών ειδικοτήτων στα Κέντρα Υγείας.

Ξεχωριστή σημασία έχουν οι ανάγκες που αφορούν **παιδιά, προσχολική ηλικία και οικογένειες σε συνθήκες κρίσης**. Ο Δήμος Γόρτυνας επισημαίνει ότι οι παιδικοί και βρεφικοί σταθμοί χρειάζονται τεχνολογικό και παιδαγωγικό εξοπλισμό. Ο Δήμος Ρεθύμνου αναφέρει ότι η αύξηση των παιδιών με αναπτυξιακές δυσκολίες και των παιδιών από άλλες χώρες που δεν μιλούν ελληνικά καθιστά αναγκαία την πρώιμη παρέμβαση από εξειδικευμένους παιδαγωγούς. Ο Δήμος Κισσάμου αναφέρει μεγάλες αναμονές για αξιολογήσεις στο ΚΕΔΑΣΥ και ανάγκη πρώιμης ανίχνευσης μαθησιακών δυσκολιών ή άλλων προβλημάτων στην προσχολική ηλικία. Παράλληλα, ο Δήμος Ρεθύμνου καταγράφει ανάγκη προσωρινού καταλύματος για γυναίκες που βρίσκονται σε κίνδυνο μέχρι να μεταβούν σε ξενώνες, καθώς και ψυχολογικής στήριξης των παιδιών τους.

Τέλος, οι ελεύθερες απαντήσεις φωτίζουν ζητήματα που συνδέονται με την **αστεγία, την κοινωνική προστασία και την πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες**. Ο Δήμος Κισσάμου αναφέρει ζήτημα στέγασης αστέγων και ανάγκη δημιουργίας Κέντρου Κοινότητας, ώστε να περιοριστεί η μετακίνηση των ωφελούμενων προς όμορα Κέντρα Κοινότητας για υποθέσεις όπως τα αναπηρικά προνοιακά επιδόματα του ΟΠΕΚΑ. Ο Δήμος Καντάνου-Σελίνου αναφέρει ανάγκη για ΚΑΠΗ/ΚΗΦΗ, ΚΔΑΠ, ξενώνα ή υπνωτήριο αστέγων, χώρο δημόσιων λουτρών, πλυντήριο-στεγνωτήριο, χώρο φόρτισης φορητών συσκευών, καθώς και μέτρα για την ενδοοικογενειακή βία, τον σχολικό εκφοβισμό και τη νεανική παραβατικότητα. Οι αναφορές αυτές δείχνουν ότι οι δήμοι δεν ζητούν μόνο βελτιώσεις στην υφιστάμενη λειτουργία των υπηρεσιών, αλλά και ανάπτυξη νέων μορφών τοπικής κοινωνικής προστασίας.

Συνολικά, τα πρόσθετα ζητήματα που καταγράφηκαν αναδεικνύουν την ανάγκη για μια ολοκληρωμένη ενίσχυση των κοινωνικών υπηρεσιών των δήμων. Η ανταπόκριση στις ανάγκες αυτές δεν μπορεί να περιοριστεί μόνο

στην αύξηση του προσωπικού. Απαιτείται παράλληλα οργανωτική αναδιάρθρωση, σαφής κατανομή αρμοδιοτήτων, κατάλληλες και προσβάσιμες υποδομές, σύγχρονος εξοπλισμός, αξιόπιστα μεταφορικά μέσα, ψηφιακά εργαλεία, κοινά μητρώα και καλύτερη διασύνδεση μεταξύ φορέων. Παράλληλα, οι δήμοι αναδεικνύουν την ανάγκη ανάπτυξης στοχευμένων δομών και παρεμβάσεων για την ψυχική υγεία, την τρίτη ηλικία, την παιδική φροντίδα, την αστεγία, την ενδοοικογενειακή βία και την υποστήριξη οικογενειών με σύνθετες ανάγκες.

5. Κύρια συμπεράσματα

- **Άνιση χωρική κατανομή ανθρώπινου δυναμικού:** Η στελέχωση των κοινωνικών υπηρεσιών συγκεντρώνεται κυρίως στους μεγαλύτερους αστικούς δήμους, με τον Δήμο Ηρακλείου, τον Δήμο Χανίων, τον Δήμο Μαλεβιζίου και τον Δήμο Ρεθύμνου να απορροφούν πάνω από το μισό του συνολικού προσωπικού. Αντίθετα, μικρότεροι, ορεινοί, απομακρυσμένοι ή νησιωτικοί δήμοι εμφανίζουν πολύ περιορισμένη στελέχωση, γεγονός που δείχνει ότι η κατανομή του προσωπικού ακολουθεί περισσότερο τη δημογραφική και διοικητική βαρύτητα των δήμων και λιγότερο τις σύνθετες κοινωνικές ανάγκες κάθε περιοχής.
- **Περιορισμένη εξειδίκευση του υφιστάμενου προσωπικού:** Το ανθρώπινο δυναμικό συγκεντρώνεται κυρίως σε βασικές λειτουργικές Περιορισμένη εξειδίκευση του υφιστάμενου προσωπικού: Το ανθρώπινο δυναμικό συγκεντρώνεται κυρίως σε βασικές λειτουργικές ειδικότητες, όπως καθαριότητα, βρεφοκόμοι, βοηθοί βρεφοκόμοι και κοινωνικοί λειτουργοί, οι οποίες καλύπτουν την καθημερινή λειτουργία των δομών. Ωστόσο, η χαμηλή παρουσία πιο εξειδικευμένων επιστημονικών και θεραπευτικών ειδικοτήτων, καθώς και η πλήρης απουσία προσωπικού ειδικής αγωγής, αναδεικνύουν σημαντικά κενά σε πεδία που σχετίζονται με σύνθετες και ευάλωτες κοινωνικές ανάγκες.

- **Έντονη εξάρτηση από συμβασιούχο προσωπικό:** Η λειτουργία των κοινωνικών υπηρεσιών στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό σε εργαζόμενους ΙΔΟΧ, οι οποίοι αποτελούν το 50,5% του συνολικού προσωπικού, ενώ οι μόνιμοι εργαζόμενοι αντιστοιχούν στο 32,2%. Η εικόνα αυτή παραπέμπει σε ένα εύθραυστο μοντέλο στελέχωσης, το οποίο μπορεί να καλύπτει άμεσες ανάγκες, αλλά δυσκολεύει τη συνέχεια, τη θεσμική μνήμη και τη σταθερή σχέση εμπιστοσύνης με τους ωφελούμενους.
- **Γενικευμένη ανάγκη ενίσχυσης με προσωπικό:** Όλοι οι δήμοι δηλώνουν ανάγκη για επιπλέον προσωπικό, με την εκτιμώμενη ανάγκη σε επίπεδο Περιφέρειας να ανέρχεται σε 469 εργαζόμενους. Η ανάγκη αυτή δεν κατανέμεται ισόρροπα, καθώς οι μεγαλύτερες πιέσεις καταγράφονται στον Δήμο Μαλεβιζίου, στον Δήμο Ηρακλείου, στον Δήμο Χερσονήσου και στον Δήμο Χανίων. Παράλληλα, στους μικρότερους δήμους ακόμη και λίγες πρόσθετες θέσεις μπορούν να έχουν δυσανάλογα μεγάλη σημασία για τη λειτουργία των υπηρεσιών.
- **Ανάγκη για πιο ολοκληρωμένο μοντέλο στελέχωσης:** Οι δήμοι ζητούν ενίσχυση τόσο σε βασικές λειτουργικές ειδικότητες, όπως καθαριότητα, διοικητικοί και βοηθητικό προσωπικό, όσο και σε κρίσιμες κοινωνικές, θεραπευτικές και υποστηρικτικές ειδικότητες, όπως κοινωνικοί λειτουργοί, ψυχολόγοι, φυσικοθεραπευτές, λογοθεραπευτές και προσωπικό ειδικής φροντίδας. Ιδιαίτερη σημασία έχει ότι καταγράφονται ανάγκες σε ειδικότητες που σήμερα είναι οριακά στελεχωμένες ή δεν υπάρχουν καθόλου.
- **Η κατάρτιση αποτελεί οριζόντια ανάγκη βελτίωσης των υπηρεσιών:** Σε όλους τους δήμους καταγράφεται ενδιαφέρον για συμμετοχή σε προγράμματα επιμόρφωσης, αν και η ανάγκη δεν εμφανίζεται απαραίτητα σε όλες τις δομές κάθε δήμου. Οι υψηλότερες ανάγκες αφορούν τεχνικές γνώσεις και διοικητικές/προσωπικές δεξιότητες, ενώ σημαντική παραμένει η ζήτηση για κατάρτιση στην προσέγγιση ωφελούμενων, στο θεσμικό πλαίσιο και στις ψηφιακές δεξιότητες.

- **Οι υποδομές και ο εξοπλισμός αναδεικνύονται σε κρίσιμη προϋπόθεση λειτουργίας:** Οι υλικοτεχνικές ανάγκες είναι σχεδόν καθολικές, καθώς καταγράφονται στο 95,8% των δήμων, ενώ οι στεγαστικές ανάγκες αφορούν το 83,3% των δήμων. Παράλληλα, οι ανάγκες σε εξοπλισμό εμφανίζονται στο 91,7% των δήμων, γεγονός που δείχνει ότι η αναβάθμιση των κοινωνικών υπηρεσιών δεν μπορεί να περιοριστεί στο ανθρώπινο δυναμικό, αλλά πρέπει να περιλαμβάνει χώρους, υλικά, τεχνολογικά μέσα και λειτουργικό εξοπλισμό.
- **Ανάγκη διοικητικής αναδιοργάνωσης και ψηφιακής διασύνδεσης:** Οι ελεύθερες απαντήσεις των υπηρεσιών δείχνουν ότι αρκετά προβλήματα έχουν οργανωτικό και θεσμικό χαρακτήρα. Οι δήμοι αναφέρονται σε ανάγκη σαφέστερης κατανομής αρμοδιοτήτων, καλύτερης διοικητικής διάρθρωσης, ηλεκτρονικής διασύνδεσης υπηρεσιών, κοινών μητρώων ωφελούμενων και ενιαίων συστημάτων καταγραφής, ώστε να μειωθεί η γραφειοκρατία και να βελτιωθεί η παρακολούθηση των περιστατικών.
- **Ανάγκη ανάπτυξης νέων και πιο εξειδικευμένων κοινωνικών παρεμβάσεων:** Πέρα από τη βελτίωση των υφιστάμενων υπηρεσιών, οι δήμοι αναδεικνύουν ανάγκες για νέες δομές και στοχευμένες παρεμβάσεις σε πεδία όπως η ψυχική υγεία, η τρίτη ηλικία, η άνοια/Alzheimer, η παιδική φροντίδα, η προσχολική παρέμβαση, η αστεγία, η ενδοοικογενειακή βία, ο σχολικός εκφοβισμός και η νεανική παραβατικότητα. Το εύρημα αυτό δείχνει ότι η τοπική κοινωνική πολιτική χρειάζεται να μετακινηθεί από την απλή διαχείριση αιτημάτων σε ένα πιο ολοκληρωμένο και προληπτικό μοντέλο κοινωνικής προστασίας.

6. Η εξέλιξη των αναγκών από την περίοδο 2018–2020 στην περίοδο 2021–2023

Η σύγκριση των περιόδων 2018–2020 και 2021–2023 δείχνει ότι οι βασικές αδυναμίες των κοινωνικών υπηρεσιών των Δήμων της Κρήτης παραμένουν, αλλά στη νεότερη περίοδο εμφανίζονται πιο γενικευμένες και πιο σύνθετες. Η υποστελέχωση εξακολουθεί να αποτελεί το κεντρικό πρόβλημα, ενώ η κατανομή του προσωπικού παραμένει άνιση, με τους μεγαλύτερους δήμους να συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο μέρος των εργαζομένων και τους μικρότερους ή απομακρυσμένους δήμους να διαθέτουν περιορισμένους ανθρώπινους πόρους.

Στην περίοδο 2018–2020 καταγράφονταν 1.468 εργαζόμενοι, με σημαντικές ελλείψεις σε κοινωνικούς επιστήμονες, ψυχολόγους, κοινωνιολόγους και διοικητικούς. Στην περίοδο 2021–2023 καταγράφονται 1.328 εργαζόμενοι, ενώ όλοι οι δήμοι δηλώνουν ανάγκη ενίσχυσης. Η συνολική ζητούμενη αύξηση ανέρχεται σε 469 εργαζομένους, δηλαδή περίπου 35 επιπλέον για κάθε 100 υφιστάμενους. Η διαφορά στους συνολικούς αριθμούς πρέπει να ερμηνευθεί με επιφύλαξη, ωστόσο δείχνει ξεκάθαρα ότι οι ανάγκες στελέχωσης παραμένουν ιδιαίτερα υψηλές.

Στη νεότερη περίοδο αναδεικνύεται επίσης πιο έντονα η εργασιακή επισφάλεια, καθώς το 50,5% του προσωπικού απασχολείται με συμβάσεις ΙΔΟΧ, ενώ οι μόνιμοι αποτελούν μόλις το 32,2%. Το μοντέλο αυτό επιτρέπει την κάλυψη άμεσων αναγκών, αλλά περιορίζει τη συνέχεια, τη θεσμική μνήμη και τη σταθερότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Παράλληλα, αλλάζει εν μέρει η σύνθεση των αναγκών. Ενώ την προηγούμενη περίοδο προτεραιότητα είχαν οι κοινωνικοί λειτουργοί, οι βρεφονηπιοκόμοι, οι ψυχολόγοι και οι διοικητικοί, σήμερα στην κορυφή βρίσκεται το προσωπικό καθαριότητας και ακολουθούν οι κοινωνικοί λειτουργοί, οι βρεφονηπιοκόμοι, οι διοικητικοί και οι ψυχολόγοι. Αυτό δείχνει ότι οι δήμοι αντιμετωπίζουν ταυτόχρονα έλλειψη βασικού λειτουργικού προσωπικού και εξειδικευμένων επαγγελματιών.

Σημαντική μεταβολή αποτελεί και η σαφέστερη αναγνώριση αναγκών σε ειδική αγωγή, αναπηρία, ψυχική υγεία και θεραπευτικές ειδικότητες. Η νέα καταγραφή περιλαμβάνει ανάγκες για λογοθεραπευτές, εργοθεραπευτές, ψυχιάτρους, παιδοψυχολόγους, προσωπικό ειδικής αγωγής και φροντιστές ΑμεΑ, ειδικότητες που είτε απουσιάζουν είτε είναι ελάχιστα στελεχωμένες.

Η νέα περίοδος δείχνει επίσης ότι το πρόβλημα δεν περιορίζεται στο ανθρώπινο δυναμικό. Η ανάγκη κατάρτισης είναι σχεδόν καθολική, ιδιαίτερα σε τεχνικές, διοικητικές, νομικές και ψηφιακές δεξιότητες. Επιπλέον, 23 από τους 24 δήμους δηλώνουν υλικοτεχνικές ανάγκες, 20 στεγαστικές-κτηριακές ανάγκες και 22 ανάγκες σε εξοπλισμό. Συνεπώς, οι ελλείψεις αφορούν πλέον συνολικά τη λειτουργία των υπηρεσιών και όχι μόνο επιμέρους δομές.

Συνολικά, η εξέλιξη από το 2018–2020 στο 2021–2023 δείχνει ότι οι κοινωνικές υπηρεσίες των Δήμων της Κρήτης λειτουργούν υπό αυξημένη πίεση. Η υποστελέχωση, η προσωρινότητα της απασχόλησης, η έλλειψη εξειδικευμένων επαγγελματιών και οι εκτεταμένες ανάγκες σε κατάρτιση, υποδομές και εξοπλισμό συνθέτουν ένα πιο σύνθετο πρόβλημα λειτουργικής επάρκειας. Η αντιμετώπισή του απαιτεί όχι μόνο νέες προσλήψεις, αλλά σταθερότερη στελέχωση, στοχευμένη κατάρτιση, αναβάθμιση υποδομών και καλύτερη διοικητική οργάνωση.

Καταγραφή αναγκών στις Κοινωνικές υπηρεσίες των Δήμων της Περιφέρειας Κρήτης 2021 - 2023

07/2026

περιφερειακό παρατηρητήριο
κοινωνικής ένταξης
περιφέρειας κρήτης